

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 800

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 5 noiembrie 2002

SUMAR

Nr.	Pagina
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
382.	— Ordin al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și/sau comercializarea materialului săditor pomicol..... 1-32

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII, ALIMENTAȚIEI ȘI PĂDURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și/sau comercializarea materialului săditor pomicol

În baza prevederilor art. 12 din Legea nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante, având în vedere necesitatea armonizării legislației românești cu reglementările Directivei Consiliului Uniunii Europene nr. 92/34/CEE privind comercializarea materialului de înmulțire a plantelor fructifere și a plantelor fructifere destinate producției de fructe,

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 362/2002 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulile și normele tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și/sau comercializarea materialului săditor pomicol, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Prevederile art. 1, partea a II-a, anexa nr. 20 din Ordinul ministrului agriculturii și alimentației nr. 65/1997 privind aprobarea Normelor tehnice pentru producerea, controlul, certificarea și comercializarea semințelor și materialului săditor, publicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 251 din 24 septembrie 1997, se abrogă.

(2) Materialul săditor pomicol din producția anului 2002 poate fi certificat în condițiile Ordinului ministrului agriculturii și alimentației nr. 65/1997 și comercializat până la lichidarea stocului, dar nu mai târziu de sfârșitul anului de piață 2003/2004.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor,
Ilie Sârbu

București, 26 august 2002.
Nr. 382.

REGULI ȘI NORME TEHNICE

privind producerea, controlul, certificarea calității și/sau comercializarea materialului săditor pomicol

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare

Art. 1. — (1) Prezentele reguli și norme tehnice se aplică producerii în vederea comercializării, prelucrării, controlului, certificării calității și/sau comercializării materialului de înmulțire și plantare pentru producerea de fructe din următoarele genuri și specii, precum și hibridilor acestora:

1. Citrus sinensis (L.) Osbeck — portocal
2. Citrus limon (L.) Burm.f. — lămâi
3. Citrus reticulata Blanco — mandarin
4. Citrus paradisi Macf. — grepfrut
5. Citrus aurantifolia (Christm.) Swing — lămâie mică
6. Corylus avellana L. — alun
7. Cydonia Mill — gutui
8. Fragaria x ananassa Duch — căpșun
9. Juglans regia L. — nuc
10. Malus Millo — măr
11. Olea europea — măslin
12. Pistacia vera — arbore de fistic
13. Prunus amygdalus Batsch — migdal
14. Prunus armeniaca L. — cais
15. Prunus avium L. — cireș
16. Prunus cerasus — vișin
17. Prunus domestica L. — prun
18. Prunus persica (L.) Batsch — piersic
19. Prunus salicina — prun japonez
20. Pyrus communis L. — păr
21. Ribes — coacăz
22. Rubus — mur, zmeur
23. Vaccinium — afin.

(2) Prezentele reguli și norme tehnice se aplică, de asemenea, și portaltoilor și altor părți ale plantelor din alte genuri sau specii ori hibridilor lor, dacă materialul unuia dintre genurile, speciile sau hibridilor lor menționați la alin. (1) este sau trebuie altoit pe ele.

(3) Prezentele reguli și norme tehnice nu se aplică materialului fructifer care urmează să fie exportat în alte țări decât cele din Comunitatea Europeană, cu condiția să fie produs sau păstrat bine identificat și suficient de izolat față de materialul produs în conformitate cu prezentele reguli și norme tehnice și cu respectarea prevederilor fitosanitare de carantină din Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.030/2001.

CAPITOLUL II

Definirea termenilor utilizați

Art. 2. — În cadrul prezentelor reguli și norme tehnice termenii utilizați se definesc astfel:

a) *material săditor pomicol* este termenul utilizat în mod uzual în România pentru materialul fructifer și este constituit din materialul de înmulțire și materialul de plantare fructifer;

b) *material de înmulțire*: semințe, plante, părți ale plantei și orice material al plantei, inclusiv portaltoii destinați înmulțirii și producției de plante fructifere. Materialul de înmulțire este constituit din: sămburi și semințe, ramuri și

ochi altoi, butași, drajoni, țesuturi de plantă, portaltoi generativi sau vegetativi, stoloni;

c) *material de plantare*: plantele fructifere destinate plantării sau replantării după comercializare. Plantele fructifere sunt destinate producției de fructe și se constituie din: pomi altoiți și nealtoiți, arbuști fructiferi și stoloni de căpșun;

d) *material inițial Candidat*: plante selectate și materialul provenit din acestea, care sunt destinate pentru a produce plante mamă Prebază și care corespund în totalitate cerințelor pentru a produce material Prebază;

e) *material Prebază*: materialul de înmulțire care:

- (i) a fost produs conform metodelor general acceptate în vederea menținerii identității, inclusiv a caracteristicilor relevante privind calitatea pomologică, precum și în vederea prevenirii bolilor;
- (ii) este destinat producerii de material Bază;
- (iii) satisface condițiile aplicabile materialului Prebază, stabilite prin prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;
- (iv) în urma unor inspecții oficiale a fost considerat că întrunește condițiile menționate mai sus;

f) *material Bază*: materialul de înmulțire care:

- (i) a fost produs direct sau printr-un număr de etape cunoscut, pe cale vegetativă, din materialul Prebază, în conformitate cu metodele general acceptate, în vederea menținerii identității soiului, inclusiv a caracteristicilor relevante privind calitatea pomologică și prevenirea bolilor;
- (ii) este destinat producției de plante mamă Certificat;
- (iii) satisface condițiile aplicabile pentru materialul Bază, stabilite prin prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;
- (iv) în urma unor inspecții oficiale a fost considerat că întrunește condițiile menționate mai sus;

g) *material Original*: planta mamă și materialul rezultat din aceasta, care:

- (i) satisfac toate cerințele de autenticitate, inclusiv caracteristicile pomologice;
- (ii) sunt destinate producerii de plante mamă Autentic;
- (iii) sunt vizual libere de organisme dăunătoare specificate în prezentele reguli și norme tehnice, precum și a celor de carantină fitosanitară;
- (iv) în urma unor inspecții oficiale s-a considerat că întrunesc condițiile menționate mai sus;

h) *material Autentic*: planta mamă produsă din materialul Original și materialul rezultat din aceasta, care sunt folosite pentru producerea de material Certificat și care satisfac prevederile lit. g) pct. (i), (iii) și (iv);

i) *material Certificat*: materialul de înmulțire și plantare fructifer care:

- (i) cuprinde plante mamă care au fost obținute direct din materialul Bază sau care provine din materialul Bază, pe cale vegetativă, printr-un număr de etape cunoscut;
- (ii) cuprinde materialul rezultat din plantele mamă Certificat (sau din plantele mamă Autentic), precum și plantele rezultate din acest material și care satisface condițiile aplicabile pentru materialul

Certificat, stabilite prin prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;

(iii) în urma unei inspecții oficiale s-a considerat că întrunește condițiile menționate mai sus;

j) *material Conformitas Agraria Communitatis – CAC*: materialul de înmulțire și plantare fructifer care satisface condițiile minime precizate pentru această categorie, stabilite prin prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;

k) *material „liber de virus“ (v.f.)*: materialul care a fost testat și găsit liber de infecții, în conformitate cu metodele științifice recunoscute la nivel internațional, la care, în urma unei inspecții a culturii, nu a fost detectat nici un simptom al prezenței unui virus sau a unui organism similar unui virus, care a fost păstrat în condiții care să garanteze absența oricărei infecții și care este considerat liber de orice virus și agent patogen similar unui virus cunoscut la speciile respective, prezentați în anexa nr. 4. Materialul în descendența pe cale vegetativă și în linie directă din materialul menționat mai sus, după un anumit număr de etape, la care, în urma unei inspecții a culturii, nu a fost detectat nici un simptom al prezenței unui virus sau a unor organisme similare unui virus și care a fost produs și păstrat în condiții care să garanteze absența oricărei infecții, conform schemelor internaționale cunoscute, prezentate în anexa nr. 6, va fi considerat, de asemenea, ca liber de virus. Numărul specific de etape este indicat în prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;

l) *material „testat de virus“ (v.t.)*: materialul care a fost supus unor teste și considerat liber de infecții, conform metodelor științifice recunoscute la nivel internațional, la care, în urma unei inspecții a culturii, nu a fost detectat nici un simptom al prezenței unui virus sau a unui organism similar unui virus, care a fost păstrat în condiții care să garanteze absența oricărei infecții și care este considerat liber de anumite virusuri periculoase și de anumite organisme similare unui virus cunoscut la speciile respective, capabile să reducă valoarea de utilizare a materialului, prezentate în anexa nr. 4. Materialul în descendența pe cale vegetativă și în linie directă din materialul menționat mai sus, după un anumit număr de etape, la care, în urma unei inspecții a culturii, nu a fost detectat nici un simptom al prezenței unui virus sau a unor organisme similare unui virus și care a fost produs și păstrat în condiții care să garanteze absența oricărei infecții, conform schemelor internaționale cunoscute, prevăzute în anexa nr. 6, va fi considerat, de asemenea, testat de virus. Numărul specific de etape este indicat în prezentele reguli și norme tehnice pentru speciile respective;

m) *furnizor*: orice persoană fizică sau juridică care desfășoară profesional cel puțin una dintre următoarele activități referitoare la materialul de înmulțire și plantare fructifer: înmulțirea, producerea, păstrarea și prelucrarea sau tratarea și comercializarea;

n) *comercializarea*: cantitățile disponibile sau din stoc, expunerea sau oferta spre vânzare, vânzarea și/sau livrarea către o altă persoană, sub orice formă, a materialului de înmulțire sau plantare;

o) *organism oficial responsabil*:

(i) autoritatea centrală responsabilă cu problemele privind calitatea semințelor și materialului săditor, conform Legii nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante, este Inspectia Națională pentru Calitatea

Semințelor (*INCS*) din cadrul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor;

(ii) autoritățile stabilite la nivel teritorial, în subordinea autorității naționale centrale – inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor (*ITCSMS*) și Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor (*LCCSMS*);

(iii) autoritățile specificate mai sus pot, în conformitate cu legislația națională, să delege ca sarcinile să fie îndeplinite sub autoritatea și supravegherea lor de o altă persoană juridică, cu condiția ca o astfel de persoană să nu aibă interese personale în luarea deciziilor;

p) *măsurile oficiale*: măsuri luate de organismul oficial responsabil;

r) *inspecție oficială*: inspecția efectuată de organismul responsabil;

s) *document oficial*: document scris care atestă că materialul de înmulțire și plantare fructifer întrunește cerințele prezentelor reguli și norme tehnice;

t) *organism de carantină*: organism dăunător prevăzut în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România;

u) *lot*: un număr de unități dintr-un singur produs, identificabile prin omogenitatea compoziției și a originii sale;

v) *laborator*: entitate publică sau privată care efectuează analize și stabilește rezultatele lor corecte, permițând producătorului monitorizarea calității producției.

CAPITOLUL III

Obligațiile furnizorilor

Art. 3. — Furnizorii vor lua toate măsurile necesare pentru respectarea prevederilor prezentelor reguli și norme tehnice în toate etapele producerii, prelucrării și comercializării materialului de înmulțire și plantare fructifer.

Art. 4. — (1) Furnizorii au obligația de a identifica punctele critice ale propriului proces de producție.

(2) Furnizorii producători vor monitoriza permanent, personal sau prin intermediul organismului oficial responsabil ori prin intermediul unui furnizor acreditat, următoarele puncte critice din procesul de producție:

a) originea și calitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer folosit în procesul de multiplicare;

b) semănarea, repicarea, plantarea materialului de înmulțire și plantare fructifer;

c) îndeplinirea condițiilor de stare fitosanitară și în special a celor prevăzute în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România;

d) planul și metoda de cultură;

e) metodele de înmulțire și operațiunile de recoltare;

f) ambalarea și reambalarea, păstrarea sau depozitarea și transportul materialului de înmulțire și plantare fructifer;

g) administrarea tehnică a fermei sau unității.

(3) Furnizorii vor elabora și vor implementa metode de verificare a punctelor critice ale procesului de producție, prevăzute la alin. (2).

Art. 5. — (1) Furnizorul producător va preleva probe, prin personal propriu acreditat sau prin personal oficial, în scopul analizării într-un laborator oficial sau acreditat, în

vederea verificării respectării prezentelor reguli și norme tehnice.

(2) Furnizorul producător trebuie să se asigure permanent că prelevarea probelor se face conform metodologiilor și standardelor în vigoare.

Art. 6. — (1) Furnizorul va înregistra datele și documentele referitoare la prevederile art. 4 și 5, în formă scrisă sau în alte forme durabile, va ține evidența producției și comercializării într-un registru de intrări și ieșiri care să fie la dispoziția inspectorului ITCSMS sau LCCSMS. Aceste documente și înregistrări vor fi păstrate cel puțin 3 ani, dar nu mai puțin decât prevăd dispozițiile ITCSMS sau LCCSMS, în funcție de particularitățile procesului de producție.

(2) Furnizorii a căror activitate se limitează doar la comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer, produs și ambalat de alți furnizori, trebuie să țină doar evidența operațiunilor de cumpărare și de comercializare a acestui material într-un registru de intrări și ieșiri.

(3) Se exceptează de la prevederile art. 4, 5 și ale alin. (1) și (2) din prezentul articol micii producători care se limitează la livrarea unor cantități mici de material de înmulțire și plantare fructifer, pe piața locală, către consumatori finali neprofesioniști. Micii producători sunt cei care posedă certificat de producător agricol eliberat de organele locale, în care să fie nominalizat produsul material săditor pomicol pentru plantare din producție proprie.

Art. 7. — (1) Furnizorul trebuie să mențină, personal sau prin intermediul unui responsabil numit de el, legătura cu autoritatea oficială pe probleme privind calitatea și starea fitosanitară a materialului de înmulțire și plantare fructifer.

(2) Furnizorul trebuie ca la momentele potrivite și într-o manieră acceptată de autoritatea oficială să efectueze personal sau prin responsabilul prevăzut la alin. (1) ori să asigure efectuarea de către un inspector oficial a examinării materialului de înmulțire și plantare fructifer.

(3) Furnizorul trebuie să asigure în orice moment accesul liber al inspectorilor oficiali în toate sectoarele fermei sau ale laboratorului, acolo unde este cazul, pentru ca aceștia să se asigure că prevederile prezentelor norme și reguli tehnice sunt respectate, precum și pentru prelevarea de probe.

(4) Furnizorul trebuie să pună la dispoziția inspectorului oficial toate datele, documentele și informațiile referitoare la materialul de înmulțire și plantare fructifer, de care dispune, sau să permită inspectorului să facă investigațiile pe care le consideră necesare.

(5) Dacă în urma verificărilor sau a altor informații de care dispun furnizorii descoperă prezența unuia sau mai multor organisme dăunătoare la care se referă Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România sau, într-o măsură care să afecteze calitatea materialului, a celor prevăzute în anexa nr. 1, aceștia sunt obligați să informeze autoritatea fitosanitară și ITCSMS sau LCCSMS și să adopte măsurile pe care aceste autorități le recomandă sau orice măsură necesară eliminării riscului răspândirii organismelor dăunătoare menționate. Furnizorii țin într-un registru evidența apariției organismelor dăunătoare în unitățile lor și a măsurilor luate pentru prevenirea sau combaterea acestora.

(6) Furnizorul trebuie să facă o identificare foarte clară, în câmp, în timpul vegetației sau la recoltare și în timpul sortării, ambalării și al păstrării, a materialului de înmulțire și plantare fructifer. Acesta va elimina toate plantele neti-

pice din punct de vedere al autenticității și calității materialului de înmulțire și plantare fructifer.

(7) Furnizorii producători de material de înmulțire vor înființa parcele de control pentru verificarea autenticității și identității soiurilor.

(8) Furnizorul trebuie să mențină câmpurile pepinierei într-o stare de întreținere corespunzătoare și în special suficient de libere de buruieni.

(9) Echipamentul tehnic al furnizorului trebuie să fie astfel încât producția și procesarea materialului de înmulțire să se poată realiza într-o manieră adecvată obținerii unui material de calitate corespunzătoare.

(10) Furnizorul trebuie să comercializeze materialul pe loturi, marcat corespunzător, în respectul și protecția beneficiarului.

CAPITOLUL IV

Cerințe privind materialul de înmulțire și plantare fructifer

SECȚIUNEA I

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialul de înmulțire și plantare fructifer

Art. 8. — (1) Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să aibă identitate, autenticitate a speciei și soiului, precum și puritate varietală a culturii;

b) să aibă o stare fitosanitară corespunzătoare cu privire la organismele dăunătoare care diminuează valoarea practică de utilizare a acestuia, în special la cele de carantină, și la infecțiile cu virusuri sau organisme similare acestora;

c) solul pe care se înființează o cultură supusă certificării oficiale trebuie să fie liber de nematozi, în special de *Meloidogyne* spp., *Pratylenchus* spp., *Trichodorus* spp., *Xiphinema* spp. și *Longidorus* spp., acesta analizându-se în laboratoare acreditate sau oficiale;

d) calitatea acestuia să corespundă cu sistemul de înmulțire aplicat, avându-se în vedere caracteristicile genului, speciei sau soiului, conform condițiilor minime stabilite de prezentele reguli și norme tehnice sau celor stabilite prin contracte.

(2) Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să fie viabil, suficient de dezvoltat, să nu prezinte semne de vătămare ce reduc calitatea și valoarea de utilizare a acestuia.

(3) În cazul materialului CAC, cel puțin la o inspecție vizuală trebuie să fie liber de orice organism dăunător și în special de boli virotice sau de orice semne ori simptome ale acestora care deteriorează calitatea sau reduc valoarea de utilizare a materialului de înmulțire pomicol, prevăzute în anexa nr. 1. Orice material CAC care prezintă semne vizibile sau simptome de boli ori organisme dăunătoare în faza de vegetație trebuie tratat imediat după apariția acestora sau, dacă este cazul, trebuie eliminat. Materialul CAC trebuie să fie liber de orice defecte care ar putea deteriora calitatea lui.

(4) În cazul materialului citric trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

a) acesta trebuie să rezulte dintr-un material care:

(i) a fost verificat și găsit fără simptome de virusuri, organisme similare virusurilor sau alte boli;

(ii) a fost testat individual și a fost găsit liber de acestea;

b) a fost controlat și găsit efectiv liber de virusuri, organisme similare virusurilor și boli de la începutul ultimului ciclu de vegetație;

c) în caz de altoire: nu a fost altoit pe portaltoi sensibili la viroze.

(5) Referirea la „liber de virus“ (v.f.) sau „testat de virus“ (v.t.) se poate face numai la materialul inițial, Prebază, Bază sau Certificat, înmulțit conform schemelor prevăzute în anexa nr. 6, cu referire la virusurile și organismele similare virusurilor prevăzute în anexa nr. 4. La materialul CAC nu se va face nici o referire la „liber de virus“ (v.f.) sau „testat de virus“ (v.t.)

SECȚIUNEA a II-a

Condiții privind lotul de material fructifer

Art. 9. — (1) Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie cultivat în parcele separate, bine identificate și marcate.

(2) În timpul recoltării, condiționării, sortării și păstrării materialul trebuie ținut pe loturi separate astfel încât să se evite amestecul sau confuzia cu alt material.

(3) Dacă materialul de înmulțire de origini diferite este amestecat, furnizorul trebuie să țină evidența asupra compoziției lotului și originii părților constituente ale acestuia.

SECȚIUNEA a III-a

Identificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer

Art. 10. — Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să fie bine marcat și identificat, făcându-se referire la denumirea soiului, speciei sau hibridului interspecific căruia acesta îi aparține. Dacă, în cazul portaltoilor, materialul nu aparține unui soi, referirea trebuie făcută la specia sau hibridul interspecific respectiv.

Art. 11. — (1) Soiurile la care se referă art. 10 trebuie:

a) să fie cunoscute, respectiv protejate conform prevederilor privind protecția noilor soiuri de plante sau înregistrate oficial. În cazul soiurilor cunoscute trebuie folosită denumirea oficială a soiului. În cazul soiurilor pentru care s-a depus o cerere pentru examinare în vederea înregistrării în regimul drepturilor noilor soiuri sau a înregistrării oficiale, furnizorul trebuie să folosească numele propus de ameliorator sau numele provizoriu propus pentru înregistrarea în Catalogul oficial al soiurilor de plante până când soiurile vor fi admise;

b) să fie înscrise în listele ținute de furnizori, cu descrieri detaliate și denumiri specifice. Aceste liste vor fi puse la dispoziția autorității oficiale responsabile.

(2) Fiecare soi trebuie să fie descris conform caracterelor și modului de exprimare stabilite de Comunitatea Europeană sau, unde acestea nu sunt stabilite, în conformitate cu normele UPOV.

(3) Soiurile pot fi înregistrate oficial dacă satisfac condițiile oficiale de aprobare și au o descriere oficială.

Art. 12. — (1) Listele soiurilor ținute de furnizori vor cuprinde următoarele:

a) numele soiului împreună cu sinonimele populare cunoscute, dacă este cazul;

b) indicații privind sistemul de înmulțire aplicat și de menținere a soiului;

c) descrierea soiului, cel puțin pe baza caracteristicilor și a exprimării lui, conform metodelor internaționale UPOV sau CE în vigoare;

d) dacă este posibil, prin ce diferă acest soi de alte soiuri.

(2) Excepție de la prevederile alin. (1) lit. b) și d) fac listele furnizorilor a căror activitate se limitează la comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer.

SECȚIUNEA a IV-a

Documentul sau eticheta furnizorului pentru materialul CAC

Art. 13. — (1) Acest document este realizat dintr-un material potrivit acestui scop, ce nu a mai fost folosit anterior și care trebuie tipărit cel puțin în limba română.

(2) Documentul trebuie să conțină următoarele informații:

a) indicarea codului statului, respectiv „Calitate România“;

b) indicarea autorității oficiale sau a codului distinct al acesteia: INCS — ITCSMS sau LCCSMS;

c) numărul de înregistrare sau de acreditare;

d) numele furnizorului;

e) numărul individual înseriat sau numărul legăturii (ambalajului); sau

f) numărul de referință al lotului;

g) denumirea comună și denumirea botanică a speciei;

h) denumirea soiului; în cazul portaltoiului, denumirea varietății sau denumirea acestuia;

i) cantitatea;

j) categoria CAC;

k) data eliberării documentului furnizorului;

l) în cazul importurilor se va menționa numele țării de producție a materialului.

(3) Pașaportul fitosanitar poate înlocui eticheta furnizorului, cu precizarea, în plus, a prevederilor alin. (2) lit. a), b), h) și j).

CAPITOLUL V

Supravegherea și monitorizarea furnizorilor

SECȚIUNEA I

Supravegherea și monitorizarea furnizorilor de către autoritatea oficială

Art. 14. — (1) Autoritatea oficială va supraveghea și va monitoriza furnizorii și unitățile lor, altele decât cele a căror activitate se limitează la plasarea pe piață pentru comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer, în cazurile în care controalele sunt efectuate de furnizorul însuși sau de un furnizor acreditat pentru materialul CAC.

(2) Supravegherea și monitorizarea furnizorilor, a laboratoarelor și dotărilor lor se efectuează de către autoritatea oficială, respectiv ITCSMS și LCCSMS.

(3) Autoritatea oficială trebuie să aibă în orice moment acces liber în toate sectoarele fermei sau ale laboratorului, atunci când este cazul, pentru a verifica îndeplinirea cerințelor prezentelor reguli și norme tehnice.

(4) Autoritatea oficială efectuează verificări în timpul producerii și comercializării, prin sondaj, la fața locului, pentru a garanta aplicarea uniformă a cerințelor prezentelor reguli și norme tehnice, în special pentru a verifica dacă furnizorii respectă efectiv cerințele acestora.

(5) Dacă în urma supravegherii și monitorizării se constată că nu au fost respectate cerințele prezentelor reguli și norme tehnice, autoritatea oficială va lua măsurile cele mai adecvate și va respinge de la comercializare materialul respectiv.

(6) Autoritatea oficială verifică dacă furnizorii efectuează ei înșiși sau prin intermediul autorității oficiale controale bazate pe următoarele principii:

a) identificarea punctelor critice în procesul de producție pe baza metodelor de producție utilizate;

b) stabilirea și implementarea metodelor de monitorizare și control al punctelor critice:

(i) folosirea metodelor existente de verificare pentru fiecare dintre punctele critice;

(ii) siguranța (exactitatea) acestor metode;

(iii) modalitățile de producție, comercializare, inclusiv aspectele administrative;

(iv) competența personalului furnizorului de a executa controale;

c) prelevarea probelor pentru analiză, analiza acestora în laboratoare oficiale sau acreditate și verificarea corespundenței lor cu condițiile stabilite în prezentele reguli și norme tehnice.

Art. 15. — (1) Inspectorul oficial va supraveghea și va monitoriza furnizorul pentru a se asigura dacă:

a) se iau probe în diferite faze ale producției, la intervalele stabilite de responsabilul oficial, când metodele de producție au fost stabilite în timpul verificării pentru acreditare;

b) probele sunt luate după metode tehnice corecte și folosind procedee sigure statistic;

c) probele sunt luate de personal calificat; și

d) analizele sunt efectuate la un laborator oficial sau acreditat în acest scop;

e) furnizorul ține evidența, în scris sau prin altă modalitate de păstrare durabilă, a documentelor sau datelor prevăzute la art. 14 alin. (6) lit. a), b) și c), precum și dacă acesta ține evidența producției și comercializării materialului de înmulțire și plantare fructifer într-un registru de intrări și ieșiri, disponibile autorității oficiale de control, și că documentele sunt păstrate cel puțin 3 ani.

(2) Inspectorul oficial responsabil va executa regulat, în momentele corespunzătoare, supravegherea și monitorizarea furnizorilor, a activităților și dotărilor lor, luând în considerare natura specifică a activității sau a activităților furnizorului.

(3) În urma fiecărei inspecții inspectorul oficial va întocmi un raport de control, în care va consemna rezultatele și concluziile sale, iar înainte de începerea comercializării, eventual după efectuarea remedierilor necesare, va decide dacă materialul se aprobă sau se respinge de la comercializare.

(4) După acreditare persoana responsabilă oficială va supraveghea și va monitoriza furnizorul pentru a se asigura că acesta continuă să ia în considerare punctele critice menționate la art. 4 alin. (2).

SECȚIUNEA a II-a

Reinspecția

Art. 16. — (1) În cazul în care în urma supravegherii și verificării reiese faptul că materialul de înmulțire și plantare fructifer nu întrunește condițiile prezentelor reguli și norme tehnice, inspectorul oficial va anunța imediat furnizorul în scris despre respingerea de la comercializare, printr-un raport de control întocmit cu datele găsite în urma inspecției în câmp a culturii sau după pregătirea pentru comercializare. Raportul va fi luat la cunoștință de conducerea furnizorului.

(2) În cazul în care furnizorul nu este de acord cu decizia luată de către inspectorul oficial, acesta poate cere reinspecția la ITCSMS sau LCCSMS în maximum 5 zile de la data primirii deciziei inspectorului oficial.

(3) Inspectorul-șef al ITCSMS sau directorul LCCSMS trebuie, nu mai târziu de 3 zile de când solicitarea reinspecției a fost primită de către autoritate, să efectueze reinspecția sau să trimită furnizorului o notă cu motivele din care să reiasă că cererea de reinspecție a fost respinsă. După efectuarea reinspecției conducerea ITCSMS sau LCCSMS va trimite furnizorului raportul întocmit în urma reinspecției.

Art. 17. — (1) În cazul în care furnizorul contestă decizia luată în urma reinspecției, litigiul se rezolvă de INCS pe baza documentelor întocmite sau a verificărilor factice. INCS poate folosi și constatările efectuate de alți specialiști desemnați.

(2) Litigiile privind calitatea semințelor se rezolvă de LCCSMS sau de alte laboratoare stabilite de INCS.

(3) Decizia luată de INCS este definitivă.

SECȚIUNEA a III-a

Respingerea materialului de înmulțire și plantare fructifer

Art. 18. — (1) Dacă în timpul inspecției, reinspecției sau litigiului se stabilește că materialul de înmulțire și plantare fructifer nu întrunește condițiile prezentelor reguli și norme tehnice, lotul respectiv sau materialul în cauză este respins, autoritatea oficială prezentând furnizorului raportul de control.

(2) Materialul de înmulțire și plantare respins este interzis de la comercializare.

(3) În cazul în care furnizorul intenționează să distrugă materialul respins, acesta trebuie să notifice autorității oficiale această intenție și modul, data și ora de execuție, în timp util. Dacă furnizorul nu intenționează să distrugă materialul în cauză, trebuie să anunțe imediat autoritatea oficială asupra intențiilor lui privind modul de utilizare a materialului.

(4) Dacă o parte din materialul fructifer prezintă simptome de boli și organisme dăunătoare sau răni deschise, în timpul producției, autoritatea oficială poate dispune eliminarea aceluși material sau luarea altor măsuri de eliminare a riscului extinderii infecției la materialul sănătos. În cazul în care nu s-au luat măsurile prevăzute mai sus, tot materialul va fi respins.

SECȚIUNEA a IV-a

Contractul și declarația de multiplicare

Art. 19. — (1) Producătorul care a încheiat un contract de multiplicare cu un prestator de servicii trebuie să trimită la ITCSMS sau LCCSMS o declarație de multiplicare cu prevederile din contractul de multiplicare sau o copie de pe acesta, cât mai curând posibil după încheiere, care să conțină cel puțin următoarele prevederi:

a) denumirea speciei, soiului și a portaltoiului, după caz, și destinația acestuia;

b) numele, numărul de înregistrare al furnizorului care încheie contractul pentru producere, înmulțire sau condiționare;

c) numele și numărul de înregistrare ale multiplicatorului;

d) suprafața totală, locul și mărimea parcelelor, mărimea loturilor, condițiile tehnice de calitate sau, în cazul înmulțirii *in vitro*, numele și adresa laboratorului unde se realizează înmulțirea *in vitro*;

e) alte condiții pe care autoritatea oficială le poate cere.

(2) Declarația de multiplicare prevăzută la alin. (1) va fi transmisă și în cazul multiplicării fără contract.

CAPITOLUL VI

Accreditarea activităților unui furnizor

Art. 20. — (1) Autoritatea oficială responsabilă va acredita furnizorii după ce a verificat dacă metodele lor de producție și administrare îndeplinesc cerințele prezentelor reguli și norme tehnice privind activitățile pe care le întreprind.

(2) Accreditarea trebuie reînnoită dacă furnizorul se decide să execute alte activități decât cele pentru care a fost acreditat.

(3) Autoritatea oficială responsabilă va acredita laboratoarele după ce a constatat că aceste laboratoare, metodele, aparatura și personalul lor îndeplinesc cerințele prezentelor reguli și norme tehnice privind activitățile de testare pe care le efectuează. Accreditarea trebuie reînnoită dacă un laborator se decide să efectueze alte activități decât cele pentru care a fost acreditat.

(4) Dacă cerințele prezentelor reguli și norme tehnice nu sunt respectate, autoritatea oficială responsabilă ia măsurile necesare, ținând seama de concluziile fiecărui control efectuat și în mod special ale controalelor la fața locului, interzicând comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer.

(5) Dacă se constată că materialul de înmulțire și plantare fructifer comercializat de către un furnizor nu îndeplinește condițiile prezentelor reguli și norme tehnice, autoritatea va lua măsuri împotriva acestui furnizor de interzicere a comercializării, de distrugere a materialului, de sancționare, de retragere temporară sau definitivă a înregistrării ori a acreditării. Măsura luată împotriva furnizorului va fi retrasă când se stabilește cu o certitudine suficientă că materialul de înmulțire și plantare fructifer al aceluși furnizor, destinat comercializării, poate îndeplini cerințele și condițiile prezentelor reguli și norme tehnice.

(6) Reguli detaliate pentru acreditarea activităților furnizorilor și pentru supravegherea și monitorizarea lor pot fi adoptate prin ordin al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor.

CAPITOLUL VII

Certificarea oficială a materialului de înmulțire și plantare fructifer

SECȚIUNEA I

Dispoziții generale

Art. 21. — (1) Reglementările ce se regăsesc în prezentul capitol se aplică materialului de înmulțire și plantare fructifer prevăzut la art. 1 alin. (1) și (2), din următoarele categorii: Candidat, Prebază, Bază și Certificat.

(2) Materialul Candidat, Prebază, Bază și Certificat nu poate fi certificat decât dacă aparține unui soi din genurile și speciile enumerate la art. 1, descris oficial fie pentru protecția noilor soiuri, fie pentru alt gen de înregistrare oficială.

(3) Materialul de înmulțire și plantare din alte genuri, specii sau hibridii acestora decât cei prevăzuți la alin. (1) poate fi certificat după reguli și norme interne și pentru producția și comercializarea internă, în condiții similare cu cele din prezentul capitol, dacă soiul este descris oficial conform alin. (2).

SECȚIUNEA a II-a

Cerințe cu privire la managementul și obligațiile furnizorului

Art. 22. — (1) Furnizorul trebuie să țină înregistrări detaliate cu privire la:

a) amplasarea plantelor mamă și a spațiilor câmpurilor de pepinieră, evidența componentei câmpurilor și schița amplasării;

b) toate datele referitoare la verificări, teste și alte acțiuni privind cantitățile și calitatea materialului supus certificării;

c) date privind cantitățile de material pe specii, soiuri, loturi, categorii biologice, amplasamente, spații și condiții de păstrare, cu privire la recoltare, cantitățile recoltate și păstrate și data sfârșitului păstrării;

d) evidența livrărilor de material: data, cantitatea, lotul, specia, soiul, categoria biologică și numele și adresa beneficiarului (cumpărătorului).

(2) Următoarele condiții trebuie aplicate cu privire la transportul și păstrarea materialului de înmulțire și plantare fructifer:

a) transportul materialului de înmulțire și plantare fructifer, în orice fază, se va face luându-se toate măsurile care să asigure integritatea, identitatea, sănătatea și calitatea acestora;

b) manipularea materialului se face numai când temperaturile sunt pozitive și se execută rapid, fără ca rădăcinile să fie mult timp expuse la aer;

c) spațiile de păstrare trebuie să fie destinate special acestui scop și astfel amenajate încât să protejeze materialul de înmulțire și plantare fructifer de îngheț, uscăciune și împotriva rozătoarelor;

d) loturile de material aflate în spații de păstrare trebuie să fie identificate cu etichete vizibile;

e) materialul Candidat, Prebază, Bază sau Certificat nu poate fi ținut împreună cu materialul CAC în aceleași spații de păstrare decât separat, astfel încât să nu existe posibilitatea amestecului sau confuziei.

SECȚIUNEA a III-a

Prevederi privind culturile de producere a materialului fructifer

Art. 23. — (1) Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie amplasat în câmp fie în parcele separate pe categorii biologice, fie astfel încât pe un rând să fie un singur soi sau cel puțin la o distanță de 2 m între soiuri sau combinație soi/portaltoi.

(2) Fiecare rând din fiecare soi trebuie foarte bine identificat printr-o etichetă clară prinsă de prima și de ultima plantă sau printr-o altă metodă acceptată de inspectorul oficial, astfel încât cultura să fie bine identificată.

(3) În cazul plantelor crescute în ghivece sau containere, plantele și lotul trebuie etichetate astfel încât să se prevină amestecul sau confuzia plantelor, loturilor ori soiurilor.

(4) În cazul în care se identifică material netipic, acesta trebuie eliminat sau, dacă acesta aparține altei varietăți, să fie marcat clar și vizibil cu o etichetă.

(5) Materialul de înmulțire și plantare fructifer trebuie să fie sănătos, viabil, bine dezvoltat și maturat.

SECȚIUNEA a IV-a

Inspekția în câmp

Art. 24. — (1) Culturile vor fi inspectate ori de câte ori inspectorul oficial consideră că este necesar pentru o identificare și certificare cât mai corecte.

(2) Inspectorul oficial va inspecta culturile urmărind autenticitatea, identitatea, puritatea varietală, starea fitosanitară și calitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer.

(3) Atunci când materialul nu corespunde prezentelor reguli și norme tehnice, inspectorul va respinge materialul în cauză dacă nu mai pot fi luate alte măsuri prin care materialul să satisfacă cerințele necesare certificării.

SECȚIUNEA a V-a

Certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer din punct de vedere al autenticității

Art. 25. — (1) Materialul de înmulțire fructifer constituit din plante mamă și materialul rezultat din acestea pot fi încadrate de către ITCSMS și LCCSMS la categoria Original, dacă:

a) sunt cultivate în parcele separate pentru acest scop sau sunt identificate ca plante stabilite individual;

b) sunt suficient de sănătoase și în special vizual libere de organisme dăunătoare indicate în anexa nr. 1 și în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România, precum și dacă sunt luate toate măsurile pentru prevenirea acestora;

c) sunt verificate din punct de vedere al identității și sunt găsite ca absolut autentice soiului conform descrierii oficiale;

d) provin direct din plantele mamă categoria Original.

(2) Plantele mamă derivate din materialul de înmulțire Original sunt clasificate ca material Autentic, dacă:

a) sunt înmulțite direct sau în cel mult o etapă intermediară din materialul Original;

b) sunt înmulțite astfel încât se cunoaște clar proveniența individuală, în parcele separate de orice material de altă proveniență;

c) sunt suficient de sănătoase și în special vizual libere de organisme dăunătoare indicate în anexa nr. 1 și în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România, precum și dacă sunt luate toate măsurile pentru prevenirea acestora;

d) corespund în totalitate din punct de vedere al autenticității soiului și al purității varietale, în urma inspecției oficiale;

e) provin direct din plantele mamă Autentic.

(3) Materialul de plantare fructifer rezultat din materialul prevăzut la alin. (2) lit. e), care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 32 alin. (1), va fi încadrat la categoria Certificat Autentic.

SECȚIUNEA a VI-a

Certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer din punct de vedere virotic

Art. 26. — (1) Materialul inițial (planta sau plantele mamă Candidat) este materialul de înmulțire care îndeplinește următoarele condiții:

a) este verificat din punct de vedere al identității și calităților pomologice de către furnizor în parcele de verificare;

b) materialul Candidat din care urmează să se producă material și plante din categoriile „liber de virus” sau „testat

de virus” trebuie testat și găsit liber de cel puțin toate virusurile specificate în anexa nr. 4, sub responsabilitatea furnizorului, într-un laborator acreditat sau oficial;

c) materialul inițial testat și găsit liber de virusurile specificate în anexa nr. 4 și ținut liber de organismele dăunătoare specificate în anexa nr. 1 va fi cultivat în spații izolate ce protejează materialul împotriva vectorilor infecțiilor virale, în special împotriva afidelor, în care se află exclusiv plante inițiale, cultivate individual în ghivece, containere sau platforme detașate de subsol, într-un mediu (sol) liber de organisme dăunătoare, inclusiv nematozi.

(2) Materialul derivat direct din planta mamă Candidat constituie materialul de înmulțire Candidat dacă satisface cerințele prevăzute pentru planta mamă Candidat.

Art. 27. — (1) Materialul Prebază, planta mamă, clasificat ca „liber de virus” sau „testat de virus”, este materialul care îndeplinește următoarele condiții:

a) a fost produs din materialul Candidat în maximum două generații, conform metodelor general acceptate în vederea menținerii identității, inclusiv a caracteristicilor relevante privind calitatea pomologică;

b) este păstrat în spații izolate, în condiții care să prevină infecțiile virale, și este testat anual sau periodic astfel cum este specificat în anexa nr. 4, pentru virusurile din anexa nr. 4, și va fi clasificat ca „liber de virus” sau „testat de virus”;

c) este cultivat individual, detașat de subsol, în ghivece, containere sau platforme, într-un mediu de înmulțire liber de organisme dăunătoare, inclusiv nematozi;

d) este menținut fără flori;

e) este sănătos și liber de organisme dăunătoare prevăzute în anexa nr. 1. În cazul în care în urma testării materialul este găsit infectat, planta sau cultura trebuie eliminată de la certificare și plantele trebuie scoase din acel spațiu izolat;

f) împrejurimile, până la cel puțin 250 m, să fie libere de infecții cu focul bacterian, în măsura în care plantele gazdă ale focului bacterian sunt cultivate în același spațiu izolat cu materialul Prebază.

(2) Materialul de înmulțire derivat direct din materialul Prebază planta mamă constituie material de înmulțire Prebază și dacă satisface condițiile prevăzute la alin. (1) este clasificat „liber de virus” sau „testat de virus”.

(3) Materialul Prebază trebuie supus unui control cu privire la identitatea și calitățile pomologice ale acestuia, inclusiv în parcela de control.

(4) Categoria biologică Prebază cuprinde:

a) plantele de menținere a soiurilor, seminceri, marcote, pomi, arbuști fructiferi și căpșun obținute din materialul amelioratorului (inițial), după testare și devirozare;

b) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantele de menținere a soiului, precizate mai sus, respectiv sămburi și semințe, butași, marcote, drajoni, ramuri altoi, stloni;

c) material biologic de plantare destinat reînmulțirii, rezultat pe cale vegetativă direct sau prin altoire.

Art. 28 — (1) Materialul Bază plante mamă, clasificat „liber de virus” sau „testat de virus”, este materialul care îndeplinește următoarele condiții:

a) a fost produs direct sau prin maximum o generație pe cale vegetativă din materialul Prebază;

b) este produs în locuri (parcele) special amenajate în acest scop, numai cu material Bază marcat clar și corect.

Dacă este produs în spații izolate, solul și mediul de înmulțire trebuie să fie libere de organisme dăunătoare;

c) este sănătos și liber de organismele dăunătoare prevăzute în anexa nr. 1, este găsit liber, vizual, de virusurile și organismele similare virusurilor specificate în anexa nr. 4 și este testat periodic pentru virusurile specificate în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România;

d) este menținut pe cât posibil fără flori;

e) împrejurimile, până la cel puțin 250 m, să fie libere de infecții cu focul bacterian, în măsura în care plantele gazdă ale focului bacterian sunt cultivate în locul (parceta) în cauză cu materialul Bază;

f) atunci când genurile *Prunus*, *Juglans*, *Rubus*, *Ribes* și *Fragaria* sunt cultivate direct în sol și acesta este găsit, în urma prelevării și testării, liber de nematozii *Xiphinema* spp. și *Longidorus* spp.;

g) respectă distanța minimă față de plantele care nu sunt libere de virus conform prevederilor anexei nr. 4. În cazul în care, în urma testării, materialul este găsit infectat cu virusurile specificate în anexa nr. 4, planta sau cultura trebuie eliminată de la certificare și plantele trebuie scoase din spațiul izolat, din parcelă sau lot.

(2) Materialul de înmulțire derivat direct din materialul Bază plantă mamă constituie material de înmulțire Bază, satisface condițiile prevăzute la alin. (1) și este clasificat „liber de virus” sau „testat de virus”.

(3) Materialul Bază trebuie supus unui control cu privire la identitatea și calitățile pomologice ale acestuia, inclusiv în parcela de control.

(4) Categoria biologică Bază cuprinde:

a) plantațiile mamă de seminceri, butași, marcotiere, drajoniere, ramuri altoi, obținute din materialul biologic Prebază;

b) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantațiile de mai sus;

c) materialul biologic de plantare rezultat pe cale vegetativă sau generativă, destinat plantațiilor mamă din categoria biologică Certificat.

Art. 29. — (1) Materialul Certificat plante mamă, clasificat „liber de virus” sau „testat de virus”, este materialul care îndeplinește următoarele condiții:

a) a fost obținut direct din materialul Bază sau care provine din materialul Bază pe cale vegetativă;

b) este produs în parcele special amenajate în acest scop numai cu material Certificat, marcat clar și corect;

c) este suficient de sănătos și liber de organismele dăunătoare prevăzute în anexa nr. 1, este găsit liber, vizual, de virusurile și organismele similare virusurilor specificate în anexa nr. 4 și este testat periodic pentru virusurile specificate în Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România;

d) împrejurimile, până la cel puțin 250 m, să fie libere de infecții cu focul bacterian, în măsura în care plantele gazdă ale focului bacterian sunt cultivate în locul (parceta) în cauză cu materialul Certificat;

e) atunci când genurile *Prunus*, *Juglans*, *Rubus*, *Ribes* și *Fragaria* sunt cultivate direct în sol și acesta este găsit,

în urma prelevării și testării, liber de nematozii *Xiphinema* spp. și *Longidorus* spp.;

f) respectă distanța minimă față de plantele care nu sunt libere de virus conform prevederilor anexei nr. 4. În cazul în care, în urma testării, materialul este găsit infectat, planta trebuie eliminată de la certificare, iar plantele învecinate trebuie scoase din acea parte a parcelei sau lotului.

(2) Materialul de înmulțire derivat direct din planta mamă Certificat constituie material de înmulțire Certificat, satisface condițiile prevăzute la alin. (1) și este clasificat „liber de virus” sau „testat de virus”.

(3) Materialul Certificat trebuie supus unui control cu privire la identitatea și calitățile pomologice ale acestuia, inclusiv în parcela de control.

(4) Categoria biologică Certificat cuprinde:

a) plantațiile mamă găsite libere de virusuri sau organisme similare virusurilor în urma retestării periodice în mod randomizat;

b) materialul biologic de înmulțire: semințe, sămburi, butași, marcote, ramuri altoi și puieti portaltoi, proveniți din plantațiile mamă menționate mai sus;

c) materialul biologic destinat pentru plantare sau replantare după comercializare, testat cu indicatori lemnoși sau prin metode serologice.

Art. 30. — Portaltoii vegetativi pot fi încadrați în categoriile Candidat, Prebază, Bază sau Certificat, „liber de virus” sau „testat de virus”, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 26—29.

SECȚIUNEA a VII-a

Condiții privind portaltoii generativi

Art. 31. — (1) Portaltoii generativi sunt eligibili pentru certificare dacă:

a) au fost produși din sămburi, semințe sau plante certificate oficial de către un inspector al ITCSMS sau LCCSMS;

b) cultura este uniformă și are o puritate suficientă a soiului, tipului sau speciei;

c) sunt suficient de liberi de bolile și organismele dăunătoare indicate în anexa nr. 1;

d) cultura nu prezintă goluri suspecte datorită afectării de organisme dăunătoare de carantină.

(2) Portaltoii generativi certificați pot fi considerați „liberi de virus” (v.f.) atunci când:

a) în cazul genului *Prunus*, provin din semințe certificate ca „testate pentru virusuri transmisibile”;

b) în cazul genurilor *Malus* și *Pyrus*, semințele pot fi considerate „libere de virus” (v.f.);

c) plantele mamă semincere și semințele au fost găsite libere de virusurile care se transmit prin semințe, prevăzute în anexa nr. 4.

SECȚIUNEA a VIII-a

Materialul de plantare Certificat

Art. 32. — (1) Materialul de plantare fructifer poate fi încadrat în categoria Certificat de către ITCSMS sau LCCSMS, dacă:

a) a fost produs direct din material de înmulțire Certificat sau Autentic — plante mamă. Altoirea pe portaltoii generativi necertificați este permisă atunci când în prealabil semințele au fost testate pentru virusurile transmisibile prin

sămânță, iar portaltoii au fost inspectați oficial și găsiți tipici soiului și liberi de organisme dăunătoare;

b) este suficient de sănătos și liber de organismele dăunătoare prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Materialul de plantare fructifer poate fi considerat „liber de virus” (v.f.) sau „testat de virus” (v.t.) dacă în plus față de prevederile alin. (1) satisface următoarele condiții:

a) a fost înmulțit dintr-un material de înmulțire certificat ca „liber de virus” sau „testat de virus”.

b) a fost cultivat separat de un material care nu este „liber de virus” (v.f.) sau „testat de virus” (v.t.), astfel încât să fie prevenită infecția virală.

SECȚIUNEA a IX-a

Materialul de înmulțire și plantare de căpșun

Art. 33. — (1) Materialul de înmulțire și plantare de căpșun poate fi certificat oficial dacă se parcurg următoarele faze succesive:

a) selecția vizuală individuală a uneia sau mai multor plante care să corespundă din punct de vedere al autenticității, vigoriei, calității pomologice a soiului, conform descrierii oficiale, și al absenței simptomelor de dăunători, plante care constituie plante Candidat;

b) selecția pentru starea virotică a plantelor selectate conform lit. a) prin testarea individuală sau producerea de plante libere de virus prin termoterapie și/sau meristeme *in vitro*, urmate de testare virotică pentru virusurile prevăzute în anexa nr. 4 și organismele dăunătoare prezentate în anexa nr. 5. Plantele cu rezultate negative se transferă într-un spațiu izolat, iar cele depistate pozitive vor fi eliminate și distruse sau pot fi supuse tratamentului termic pentru eliminarea infecției, urmat de retestare virotică, precum și din punct de vedere al caracteristicilor soiului. Materialul testat negativ este considerat material inițial Candidat testat, destinat multiplicării;

c) plantele inițiale Candidat testate și găsite libere de virus vor fi menținute în condiții de izolare față de orice fel de vectori ai virusurilor sau de alte organisme dăunătoare, în ghivece sau containere. Unii stoloni pot fi reținuți pentru a reîncepe înmulțirea din anul următor, în urma testării individuale, cel puțin pentru *Phytophthora fragariae*, virusurile care se transmit prin afide și nematozii foliari. Planta mamă se multiplică o singură generație, după care se elimină. Rezerva de material inițial se poate menține *in vitro*, dar la scoaterea de la menținerea *in vitro* pentru o viitoare multiplicare trebuie verificată autenticitatea soiului pe 5% din numărul de plante mamă, dar nu mai mult de 50 de plante lăsate să fructifice;

d) plantele mamă Prebază se pot produce din materialul de înmulțire Candidat liber de virus, prin metoda normală a stolonilor rezultați, din materialul inițial în maximum două generații sau prin metoda *in vitro* în maximum 10 cicluri. Materialul de înmulțire va fi transferat în ghivece, containere sau în substrat sterilizat, într-un spațiu izolat de orice fel de vectori ai virusurilor și de alte organisme dăunătoare (sere, solarii, spații acoperite cu plasă cu ochiuri având latura de maximum 0,4 mm). Plantele obținute prin înmulțirea *in vitro* trebuie verificate din punct de vedere al autenticității, la fiecare etapă de multiplicare, pe 5% din numărul de plante mamă, dar nu mai mult de 50 de plante lăsate să fructifice. Materialul de înmulțire Prebază va fi testat randomizat pentru *Phytophthora fragariae* și nu vor fi utilizate pesticide pentru tratamente fitosanitare cunoscute

că maschează simptomele de *Phytophthora fragariae* sau *Verticilium albo-atrum*. Orice plante care prezintă simptomele oricăror organisme dăunătoare prevăzute în anexa nr. 5 trebuie eliminate. Pentru nematozii foliari se fac teste. La micropropagarea *in vitro* stocul de plante-mamă se reînnoiește la cel târziu 2 ani;

e) plantele mamă Bază sunt stolonii rezultați din plantele Prebază în maximum două generații de multiplicare. Stoloniera se înființează în câmp în parcele izolate la cel puțin 50 m de material necertificat de căpșun, în cazul în care în zonă nu există *Phytophthora fragariae*, și 300 m în cazul prezenței acesteia. Multiplicarea se face în condiții de reducere la maximum a riscului de afide și în teren testat și liber substanțial de nematozii vectori de virusuri. Nu vor fi utilizate pesticide cunoscute că maschează simptomele de *Phytophthora fragariae* și *Verticilium albo-atrum*. Stoloniera se inspectează regulat și trebuie să corespundă condițiilor prevăzute în anexa nr. 5. Se vor verifica 5% din numărul de plante mamă, dar nu mai mult de 100 de plante mamă, în parcele de verificare a autenticității soiului. La micropropagarea *in vitro* stocul de plante mamă se reînnoiește cel târziu la 2 ani;

f) stolonierele (plantele mamă) din categoria Certificat se înființează cu stoloni proveniți din stolonierele Bază și pot fi utilizate pentru producerea stolonilor din categoria Certificat, într-o singură generație, destinați plantării în plantațiile de căpșun producătoare de fructe. Stoloniera din categoria Certificat se amplasează la o distanță de izolare de minimum 50 m de alte plantații de căpșun și care va fi de minimum 300 m dacă în zonă se cunoaște prezența de *Phytophthora fragariae*, iar solul trebuie să fie testat și substanțial liber de nematozii vectori de virusuri. Stoloniera trebuie tratată preventiv împotriva afidelor vectoare de virusuri și de *Meloidogyne hapla*, precum și de celelalte organisme dăunătoare, iar plantele atacate trebuie să fie eliminate astfel încât în timpul inspecției să satisfacă cerințele prevăzute în anexa nr. 5. De asemenea, se vor verifica 10% din numărul de plante-mamă, dar nu mai mult de 100 de plante, în parcele de verificare a autenticității soiului. De asemenea, plantele trebuie să fie libere de *Sphaerotheca alchemillae* și *Tetranychus urticae*;

g) schema de certificare se prezintă în anexa nr. 6 pct. 5 atât pentru multiplicarea normală prin stoloni, cât și prin micropropagarea *in vitro*.

(2) Certificarea se finalizează la recoltarea și ambalarea stolonilor, prin etichetarea oficială.

SECȚIUNEA a X-a

Verificarea calității exterioare a materialului de înmulțire și plantare fructifer

Art. 34. — (1) Verificarea calității exterioare a materialului de înmulțire și plantare fructifer se realizează astfel:

a) după ce materialul netipic soiului a fost eliminat din cultură sau clar marcat și scos separat;

b) după ce au fost luate toate măsurile împotriva bolilor și dăunătorilor prevăzuți în anexa nr. 1, 4 sau 5, după caz;

c) dacă materialul, individual, satisface cerințele de calitate exterioară prevăzute în anexa nr. 3.

(2) La verificarea lotului se controlează:

a) modul de legare în pachete, uniformitatea și etichetarea;

b) rădăcinile principale, tulpina și coroana.

*SECȚIUNEA a XI-a***Ambalarea materialului de înmulțire și plantare fructifer**

Art. 35. — (1) Semințele provenite de la speciile sămânțoase, după extragerea din fructe și uscare, se ambalează în săculeți sau pungi cu o capacitate de maximum 5 kg fiecare.

(2) Sâmburii proveniți de la speciile sămburoase, dacă fac obiectul comercializării, se ambalează în saci din material textil sau din hârtie cu o capacitate de maximum 25 kg fiecare. Se etichetează fiecare sac.

(3) Stolonii de căpșun se ambalează în pungi de plastic, fasonați, grupând câte 100 sau 500 de bucăți în fiecare pungă.

(4) Materialul săditor se poate lega în pachete, astfel încât să se asigure integritatea pachetelor, și se etichetează fiecare legătură, cu excepția pomilor altoiți care s-au marcat individual în câmp.

(5) Pachetele se leagă cu o bandă a autorității oficiale sau, în cazul folosirii altui tip de legătură, aceasta va fi prinsă cu un sistem de sigilare oficială.

*SECȚIUNEA a XII-a***Documentele oficiale și eliberarea acestora**

Art. 36. — (1) În urma inspecției în câmp, după ultimul control autoritatea oficială eliberează „Actul de inspecție în câmp”, iar după recoltare, sortare și ambalare pentru comercializare eliberează „Certificatul oficial de calitate”, documente ale căror modele sunt prezentate în anexa nr. 7, documente oficiale ce atestă calitatea, categoria biologică și autenticitatea acestuia.

(2) De asemenea, ITCSMS sau LCCSMS poate retrage documentele și etichetele eliberate, în cazul în care se constată că materialul sau furnizorul în cauză nu mai satisface condițiile prevăzute în prezentele reguli și norme tehnice. În cazul în care furnizorul nu este de acord cu decizia luată de autoritate, el poate cere reinspecția, adresându-se la ITCSMS sau LCCSMS în decurs de 5 zile de la emiterea deciziei respective.

(3) Materialul de înmulțire și plantare fructifer certificat oficial nu poate fi comercializat decât dacă este însoțit de etichetele oficiale, iar pentru vânzări angro, și de un certificat de calitate completat de furnizor cu datele din certificatul eliberat de autoritatea oficială. Eticheta oficială pentru categoriile Prebază, Bază și Certificat va cuprinde următoarele mențiuni:

- a) denumirea autorității de certificare — INCS și a autorității teritoriale — ITCSMS sau LCCSMS;
- b) numărul de referință al lotului;
- c) numărul de ordine al etichetei;
- d) denumirea și adresa sau semnul distinctiv ale pepinierei producătoare;
- e) specia, soiul, portaltoiul sau varietatea;
- f) categoria biologică și starea sanitară virotică: „liber de virus” sau „testat de virus”;
- g) numărul de plante sau cantitatea din ambalaj ori pachet sau „1 bucată” pe eticheta individuală.

(4) Certificatul își pierde valabilitatea în momentul în care ambalajul s-a desfăcut sau s-a deteriorat ori eticheta oficială a fost deteriorată sau îndepărtată.

(5) Eticheta oficială prevăzută la alin. (3) poate constitui și pașaport fitosanitar, dacă se precizează în mod expres acest lucru pe etichetă, în urma controlului fitosanitar și prin colaborare cu autoritatea fitosanitară.

(6) Dacă furnizorul nu își îndeplinește obligațiile sale financiare față de autoritatea oficială, ITCSMS sau LCCSMS va suspenda activitățile referitoare la certificare până la data îndeplinirii acestora.

CAPITOLUL VIII

**Comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer
Prebază, Bază, Certificat și CAC**

Art. 37. — (1) Materialul de înmulțire și plantare fructifer va fi comercializat numai în loturi identificabile și omogene și dacă:

a) este considerat material CAC și este însoțit de un document eliberat de furnizorul acreditat;

b) este considerat material Prebază, Bază, Certificat și este certificat oficial de către ITCSMS sau LCCSMS în conformitate cu prezentele reguli și norme tehnice.

(2) Comercializarea materialului de înmulțire certificat oficial trebuie făcută cu etichete oficiale aplicate pe pachete sau individual, iar a materialului de plantare fructifer, cu etichete aplicate individual, cu excepția comercializării direct din câmp către un utilizator final.

(3) În cazul materialului CAC comercializarea poate fi efectuată numai de producători acreditați sau în curs de acreditare și de distribuitorii intermediari înregistrați și cu condiția ca materialul să îndeplinească condițiile formulate pentru materialul CAC.

(4) Nu face obiectul prezentelor reguli de comercializare materialul de înmulțire și plantare fructifer destinat pentru:

- a) probe sau scopuri științifice; sau
- b) muncă de selecție; sau
- c) măsuri care vizează conservarea diversității genetice.

(5) Materialul de înmulțire și plantare fructifer este comercializat cu o mențiune referitoare la soiul căruia îi aparține. În cazul portaltoilor, când materialul nu aparține unui soi, se va face referire la specia sau hibridul inter-specific respectiv.

(6) Cantitățile angro de material se comercializează însoțite de un certificat de calitate, precum și de pașaport fitosanitar, dacă este cazul. La comercializarea cu amănuntul eticheta oficială sau eticheta furnizorului atestă calitatea materialului.

(7) În cazul unor dificultăți temporare de aprovizionare cu material de înmulțire și plantare fructifer, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor poate adopta măsuri mai puțin severe privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer, fără să prejudicieze normele metodologice prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1.030/2001.

(8) Materialul de înmulțire și plantare fructifer care îndeplinește cerințele și condițiile prevăzute în prezentele reguli și norme tehnice nu este supus altor restricții de comercializare în ceea ce privește furnizorul, starea fitosanitară, mediul de cultură și modalitățile de inspecție, cu excepția celor prevăzute în prezentele reguli și norme tehnice.

Art. 38. — Anexele nr. 1—7 fac parte integrantă din prezentele reguli și norme tehnice.

Lista organismelor daunatoare specifice care afectează calitatea materialului saditor pomicol

Genul sau specia	Organisme daunatoare specifice
- Citrus aurantifolia (Christum)Swing. - Citrus Limon L.Burm.L - Citrus paradisi Macf. - Citrus reticulata Blanco - Citrus sinensis (L.)Osbeck	Insecte, acarieni și nematozi în toate stadiile de dezvoltare
	- Aleurothrixus floccosus(Mashell)
	- Meloidogyne spp.
	- Parabemisia myricae (Kuwwana)
	-Tylenchulus semipenetrans
	Fungi
	- Phytophthora spp.
	Virusuri și organisme similare, în special
	- Citrus leaf rugose
	- Infectious variegation
	- Viroids such as exocortis, cachexia xyloporosis
	- Corylus avellana
- Epidiaspis leperii	
- Eriophyes avellanae	
- Pseudaulacaspis pentagona	
- Quadraspidotus perniciosus	
Bacterii	
- Agrobacterium tumefaciens	
- Xanthomonas campestris pv. corylina	
Fungi	
- Armillariella mellea	
- Chondrostereum purpureum	
- Nectria galligena	
- Phyllactinia guttata	
- Verticillium spp.	
Virusuri și organisme similare, în particular	
- Apple mosaic virus	
- Hazel maculatura lineare MLO	
- Cydonia Miller - Pyrus communis L.	
	- Anarsia lineatella
	- Eriosoma lanigerum
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidotus perniciosus
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Pseudomonas syringae pv. syringae
	- Erwinia amylovora
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Chondrostereum purpureum
	- Nectria galligena
	- Phytophthora spp.
	- Rosellinia necatrix
	- Verticillium spp.
	Virusuri și organisme similare
	- Toate

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

Genul sau specia	Organisme daunatoare specifice
- Fragaria x ananassa duch	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Aphelenchoides spp.
	- Ditylenchus dipsaci
	- Tarsonemidae
	Fungi
	- Phytophthora cactorum
	- Verticillium spp.
	Virusuri si organisme similare, in particular
- Strawberry green petal MLO	
- Juglans regia L.	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Xanthomonas campestris pv.juglandis
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Nectria galligena
	- Chondrostereum purpureum
	- Phytophthora spp.
	Virusuri si organisme similare, in special
- Cherry leaf roll virus	
- Malus Miller	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Anarsia lineatella
	- Eriosoma lanigerum
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Pseudomonas syringae pv. syringae
	- Erwinia amylovora
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Chondrostereum purpureum
	- Nectria galligena
	- Phytophthora cactorum
	- Rosellinia necatrix
	- Venturia spp.
	- Verticillium spp.
Virusuri si organisme similare	
- Toate	
Olea europea	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Eusophera pinguis
	- Meloidogyne spp.
	- Saissetia oleae
	Bacterii
	- Pseudomonas syringae pv. savastanoi
	Fungi
	- Verticillium dahliae
	Virusuri si organisme similare
Toate	

Genul sau specia	Organisme daunatoare specifice
- Pistacia vera	Fungi
	- Verticillium spp.
	Virusuri si organisme similare
	Toate
- Prunus domestica L. - Prunus salicina	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Aculops fockeui
	- Capnodis tenebrionis
	- Eriophyes similis
	- Meloidogyne spp.
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Pseudomonas syringae pv. morsprunorum
	- Pseudomonas syringae pv. syringae
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Chondrostereum purpureum
	- Nectria galligena
	- Rosellinia necatrix
	- Verticillium spp.
Virusuri si organisme similare, in particular	
- Prune dwarf virus	
- Prunus necrotic ringspot virus	
- Plum pox virus	
- Prunus armeniaca (L.) - Prunus amygdalus Batsch - Prunus persica (L.) Batsch	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Anarsia lineatella
	- Capnodis tenebrionis
	- Meloidogyne spp.
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Pseudomonas syringae pv. morsprunorum
	- Pseudomonas syringae pv. syringae
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Chondrostereum purpureum
	- Nectria galligena
	- Rosellinia necatrix
	- Taphrina deformans
	- Verticillium spp.
Virusuri si organisme similare, in particular	
- Prune dwarf virus	
- Prunus necrotic ringspot virus	
- Plum pox virus	
- Prunus avium L. - Prunus cerasus	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Capnodis tenebrionis
	- Meloidogyne spp.
	- In particular: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus

Genul sau specia	Organisme daunatoare specifice
- Prunus avium L. - Prunus cerasus	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Pseudomonas syringae pv. morsprunorum
	- Pseudomonas syringae pv. syringae
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Chondrostereum purpureum
	- Nectria galligena
	- Rosellinia necatrix
	- Verticillium spp.
	Virusuri si organisme similare, in special
- Prune dwarf virus	
- Prunus necrotic ringspot virus	
- Ribes	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Aphelenchoides spp.
	- Cecidophyopsis ribis
	Bacterii
	- Agrobacterium tumefaciens
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Nectria galligena
	- Rosellinia necatrix
	- Verticillium spp.
	Virusuri si organisme similare, in special
- Black currant reversion MLO	
- Black currant variegation virus	
- Rubus	Insecte, acarieni si nematozi in toate stadiile de dezvoltare
	- Aceria essigi
	Bacterii
	- Agrobacterium rhizogenes
	- Agrobacterium tumefaciens
	- Rhodococcus fascians
	Fungi
	- Armillariella mellea
	- Didymella applanata
	- Peronospora rubi
	- Phytophthora fragariae var. rubi
	- Verticillium spp.
	Virusuri si organisme similare, in particular
	- Raspberry bushy dwarf virus
- Raspberry leaf curl virus	

Reguli privind controlul identității și condițiile de certificare a materialului de înmulțire fructifer

1. În cazul plantațiilor de seminceri și al pomilor marcați pentru recoltarea de semințe și sămburi se efectuează minimum trei inspecții, dintre care două până la recoltarea fructelor, ce au drept scop verificarea respectării tehnologiei, sănătății și autenticității plantelor semincere. Este necesară efectuarea cel puțin a unei inspecții în timpul extragerii și condiționării semințelor și sămburilor pentru a verifica eventualele impurificări sau amestecuri mecanice: puritatea varietală trebuie să fie de 100%.

Viabilitatea, facultatea germinativă și puritatea fizică trebuie să fie satisfăcătoare, specifice speciei sau portaltoiului.

Facultatea germinativă se poate determina numai după parcurgerea perioadei de postmaturație; circulația pentru semănatul de toamnă are loc pe baza determinării viabilității.

2. În cazul plantațiilor-mamă producătoare de butași, drajoni, marcote, ramuri altoi, stoloniere se vor efectua minimum trei inspecții ale culturii, prin care se verifică: autenticitatea plantelor și puritatea varietală care trebuie să fie de 100% (impuritățile se elimină), starea de sănătate, ridicări de probe pentru testările virotice, prezența organismelor dăunătoare, proveniența materialului utilizat la înființare.

În stoloniere, în timpul vegetației se verifică: amplasarea și rotația; cronologic controalele se efectuează înainte de emiterea stolonilor, la înflorit și după formarea stolonilor; acestea nu trebuie să prezinte plante virozate, cu atac de păianjeni sau afide.

La categoria Certificat puritatea varietală trebuie să fie de minimum 99%; stoloniera se desființează după primul ciclu de producție.

Modul de recoltare, sortare, fasonare și de formare a loturilor se verifică înainte de certificare.

3. În cazul scolilor de puieți și în câmpurile de fortificare a plantelor pe rădăcini proprii se efectuează minimum trei inspecții prin care se verifică proveniența semințelor (sămburilor), identitatea și puritatea care trebuie să fie de 100% (impuritățile se elimină), prezența organismelor dăunătoare.

4. Spațiile de înrădăcinare se inspectează cel puțin de două ori, verificându-se proveniența materialului utilizat, autenticitatea și absența organismelor dăunătoare.

5. În cazul câmpurilor de formare (câmpul I și câmpul II) se efectuează minimum trei inspecții în timpul vegetației, prin care se verifică autenticitatea și puritatea (impuritățile se elimină), starea de sănătate, testările pentru viroze, proveniența materialului utilizat pentru înființarea câmpului I și a ramurilor altoi, marcarea speciilor și rândurilor pe parcele și înscrierea acestora în registrul pepinierii.

În timpul scoaterii (recoltării) materialului din câmpul II se verifică aspectele legate de etichetare, calitatea și sănătatea sistemului radicular și de depozitare a pomilor (stratificare); o dată cu ultima inspecție se eliberează și certificatele corespunzătoare categoriei în care a fost încadrat materialul.

Materialul care nu se recoltează sau nu se pregătește pentru comercializare va fi certificat provizoriu cu act de inspecție în câmp, iar în anul următor va fi recertificat.

Reguli detaliate privind verificarea calității exterioare la materialul de înmulțire și plantare fructifer

1. În general, la orice categorie de material săditor se verifică vizual și prin apăsare cu unghia turgescența țesuturilor (prin apăsare să apară puțină sevă), culoarea lor normală, iar la plantele cu frunze, integritatea frunzelor, culoarea specifică și turgescența acestora (să nu fie ofilite). La plantele care se valorifică cu balot de pământ se pune accentul pe integritatea balotului de pământ și a sistemului radicular.

2. Pentru verificarea calității exterioare la materialul de înmulțire și plantare fructifer se iau la întâmplare din diferite părți ale lotului câte o probă formată din 5 pachete la pomii sau din 50 de bucăți și câte 3 pachete la puieți, marcote sau butași sau minimum 100 de bucăți. Dacă la prima verificare rezultatele nu corespund prevederilor legale, se repetă verificarea lotului. Dacă nici la a doua probă rezultatele nu corespund, lotul se respinge și se verifică din nou după sortare. La puieți, marcote și butași, dacă materialul necorespunzător depășește 5%, lotul se retrimite pentru resortare.

3. Se examinează vizual aspectul rădăcinilor și tulpinii la exemplarele din fiecare probă. Rădăcinile se examinează scurtându-se la 20–25 cm, apoi prin secțiuni oblice făcute la vârf și la jumătate, secțiunile trebuind să aibă culoarea albă sidefie. Culoarea brună opacă indică un sistem radicular depreciat din cauza înghețului sau deshidratării. În acest caz, dacă fenomenul nu este general, se reclusează. În situația în care fenomenul este general, lotul se respinge și se controlează alt lot pentru a lua măsuri definitive.

4. Rădăcinile principale în număr de 3 la pomii altoiți pe portaltoi vegetativi trebuie să aibă un aspect caracteristic speciei de portaltoi, să fie bine dezvoltate, dispuse uniform împrejurul bazei portaltoiului, nedeshidratate, fără răni și fără pete brune pe secțiunea oblică. Lungimea rădăcinilor principale la pomii altoiți pe portaltoi generativi și pe rădăcini proprii se măsoară de la inserție spre vârf și trebuie să aibă minimum 25 cm. La pomii altoiți pe portaltoi vegetativi nu se apreciază lungimea rădăcinilor. Acestea

trebuie să fie dispuse de jur-împrejurul butașului sau marcotei plantate inițial.

5. Vătămări ale scoarței sunt considerate cele nevindecate, cu țesuturi necrozate până la adâncimea de 1–2 mm sub scoarță. Dacă pomii prezintă vătămări, aceștia se reclusează, iar dacă fenomenul este generalizat, tot materialul se respinge.

6. Lungimea părții aeriene se măsoară astfel:

a) la materialul altoit sau pe rădăcini proprii, fără coroană (vergi), distanța dintre colet sau punct de altoire și vârf;

b) la materialul cu coroană, distanța cuprinsă între colet și prima ramură din coroană. Se are în vedere ca trunchiul să corespundă ca lungime categoriei de material săditor, soiului și portaltoluiului utilizat. La pomii altoiți cu intermediar se măsoară distanța dintre cele două puncte de altoire, când trunchiul este format din intermediar, și dintre primul punct de altoire și prima ramură din coroană (la pomii cu coroană) și dintre primul punct de altoire și vârf (la vergi), când trunchiul este format din intermediar și soi.

7. Grosimea se verifică cu șublerul la 50 cm deasupra punctului de altoire la vergi, la 10 cm sub prima ramură a coroanei la pomii cu coroană, la colet la puietii și la 18 cm de la bază la marcote și butași.

8. Sortarea pomilor altoiți sau a celor pe rădăcini proprii, care se livrează în pachete, se va face după înălțimea altoiului în grupe diferențiate din 30 în 30 cm, pornindu-se de la înălțimea minimă de 80 cm admisă la măr din soiuri de tip spur altoite pe portaltol de vigoare mică și de 100 cm în celelalte cazuri. Pot rezulta următoarele grupe de înălțime: 80–110 cm; 110–140 cm; 140–170 cm; 170–200 cm și peste 200 cm. Pomii altoiți sau pe rădăcini proprii sub 80 cm pot fi livrați numai direct din pepinieră și numai cu eticheta individuală a furnizorului ca material CAC, la cererea expresă a unui beneficiar care nu are dreptul să recomercializeze astfel de material.

9. Portaltolii se grupează în legături, după diametru. Se pot certifica portaltolii cu diametrul minim recomandat de 3 mm și maxim de 15 mm, clasați pe calibre din 2 în 2 mm.

10. Lotul de semințe, pentru a fi certificat, trebuie să nu prezinte mucegai, vătămări mecanice, infestări cu insecte, miros de fermentație alcoolică, iar proprietățile organoleptice ale sâmburilor și semințelor, referitoare la aspectul exterior, mirosul, gustul, culoarea tegumentului și a cotiledoanelor trebuie să fie caracteristice speciei, soiului sau tipului.

ANEXA Nr. 4

la reguli și norme tehnice

Reguli detaliate privind testele virotice și pentru alte organisme dăunătoare la materialul de înmulțire fructifer

1. Materialul de înmulțire și plantare fructifer din genurile: *Malus*, *Pyrus*, *Cydonia*, *Prunus*, *Juglans*, *Corylus*, *Fragaria*, *Ribes*, *Rubus* și *Vaccinium* pot fi certificate ca „liber de virus“ (v.f.) sau „testat de virus“ (v.t.), dacă cerințele de mai jos sunt satisfăcute.

Clasificarea ca „liber de virus“ (v.f.) sau „testat de virus“ (v.t.) poate fi acordată dacă în urma testării individuale a plantelor materialului inițial Candidat sau Prebază în laboratoare acreditate, precum și a inspecțiilor oficiale vizuale și a testării oficiale randomizate a plantelor mamă și materialului rezultat din acestea din categoriile Prebază, Bază și Certificat următoarele virusuri nu au fost găsite:

Malus:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.
 Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.
 Apple stem-grooving capillovirus — v.f.; v.t.
 Apple stem-pitting foveavirus — v.f.; v.t.
 Apple proliferation phytoplasma — v.f.; v.t.
 Chat fruit — v.f.
 Green crinkle — v.f.
 Bumpy fruit of Ben Davis — v.f.
 Horseshoe wound — v.f.

Rough skin — v.f.
 Star crack — v.f.
 Ring spot — v.f.
 Russet ring — v.f.; v.t.
 Rubbery wood — v.f.
 Flat limb — v.f.
 Russet wart — v.f.
 Spy epinasty and decline — v.f.; v.t.
 Platycarpa scaly bark — v.f.; v.t.

Pyrus și Cydonia:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.
 Apple stem-grooving capillovirus — v.f.; v.t.
 Apple stem-pitting foveavirus — v.f.; v.t.
 Pear decline phytoplasma — v.f.; v.t.
 Bark split — v.f.
 Bark necrosis — v.f.
 Pear blister canker viroid — v.f.
 Rough bark — v.f.
 Quince sooty ringspot — v.f.
 Rubbery wood — v.f.; v.t.
 Quince yellow blotch — v.f.
 Pear stony pit — v.f.

Vein yellows/red mottle — v.f.; v.t.

Prunus amygdalus:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Plum pox potyvirus — v.f.; v.t.

Prune dwarf ilarvirus — v.f.; v.t.

Prunus necrotic ringspot ilarvirus — v.f.; v.t.

Tomato black ring nepovirus — v.f.

Prunus domestica, Prunus insititia și Prunus salicina:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Myrobalan latent ringspot nepovirus — v.f.

Plum pox potyvirus — v.f.; v.t.

Prune dwarf ilarvirus — v.f.; v.t.

Prunus necrotic ringspot ilarvirus — v.f.; v.t.

Apricot chlorotic leafroll MLO — v.f.; v.t.

Prunus avium, Prunus cerasus și Prunus mahaleb:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Arabis mosaic nepovirus — v.f.; v.t.

Cherry green ring mottle foveavirus — v.f.

Cherry leaf roll nepovirus — v.f.; v.t.

Cherry mottle leaf trichovirus — v.f.

Petunia asteroid mosaic tobusvirus și Carnation Italian ringspot tobusvirus — v.f.

Prune dwarf ilarvirus — v.f.; v.t.

Prunus necrotic ringspot ilarvirus — v.f.; v.t.

Raspberry ringspot nepovirus — v.f.; v.t.

Strawberry latent ringspot nepovirus — v.f.; v.t.

Tomato black ring nepovirus — v.f.; v.t.

Little cherry closteroviruses 1 și 2 — v.f.

Necrotic rusty mottle — v.f.

Rusty mottle (american și european) — v.f.

Prunus armeniaca:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Plum pox potyvirus — v.f.; v.t.

Prune dwarf ilarvirus — v.f.; v.t.

Prunus necrotic ringspot ilarvirus — v.f.; v.t.

Apricot chlorotic leafroll MLO — v.f.; v.t.

Peach asteroid spot — v.f.

Prunus persica:

Apple chlorotic leaf spot trichovirus — v.f.; v.t.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Cherry green ring mottle foveavirus — v.f.

Plum pox potyvirus — v.f.; v.t.

Prune dwarf ilarvirus — v.f.; v.t.

Prunus necrotic ringspot ilarvirus — v.f.; v.t.

Strawberry latent ringspot nepovirus — v.f.; v.t.

Apricot chlorotic leafroll MLO — v.f.; v.t.

Peach latent mosaic pelamoviroid — v.f.; v.t.

Peach asteroid spot — v.f.

Juglans:

Cherry leaf roll nepovirus — v.f.

Corylus avellana:

Hazel maculatura lineare MLO — v.f.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Fragaria:

— virusuri transmise prin afide:

Strawberry crinkle rhabdovirus — v.f.

Strawberry mild yellow edge — v.f.

Strawberry mottle — v.f.

Strawberry vein-banding caulimovirus — v.f.

— virusuri transmise prin nematozi de frunze:

Strawberry green petal MLO — v.f.

— virusuri transmise prin nematozi:

Arabis mosaic nepovirus — v.f.

Raspberry ringspot nepovirus — v.f.

Strawberry latent ringspot nepovirus — v.f.

Tomato black ring nepovirus — v.f.

Ribes:

Strawberry latent ringspot nepovirus — v.f.; v.t.

Raspberry ringspot nepovirus — v.f.

Arabis mosaic nepovirus — v.f.; v.t.

Black currant reversion agent — v.f.

Gooseberry vein-banding agent — v.f.

Cucumber mosaic cucumovirus — v.f.

Rubus:

Black raspberry necrosis virus — v.f.

Cucumber mosaic cucumovirus — v.f.

Raspberry leaf mottle — v.f.

Raspberry leafspot — v.f.

Raspberry vein chlorosis rhabdovirus — v.f.

Raspberry yellow spot — v.f.

Rubus yellow net virus — v.f.

Apple mosaic ilarvirus — v.f.; v.t.

Strawberry latent ringspot nepovirus	— v.f.; v.t.
Raspberry ringspot nepovirus	— v.f.
Arabis mosaic nepovirus	— v.f.; v.t.
Cherry leaf roll nepovirus	— v.f.
Tomato black ring nepovirus	— v.f.; v.t.
Raspberry bushy dwarf virus	— v.f.; v.t.
Rubus slunt MLO	— v.f.

Vaccinium:

Blueberry shoestring virus	— v.f.
Blueberry stunt phytoplasma	— v.f.
Blueberry witches' broom phytoplasma	— v.f.
Cranberry false blossom phytoplasma	— v.f.
Blueberry mosaic agent	— v.f.
Blueberry red ringspot caulimovirus	— v.f.
Cranberry ringspot agent	— v.f.

2. Testele virotice și testele pentru alte organisme dăunătoare vor fi efectuate în laboratoare acreditate sau recunoscute ori oficiale, prin metode internaționale stabilite de autoritățile oficiale. Prelevarea de probe pentru aceste teste se face oficial sau sub supraveghere oficială.

a) Materialul Prebază — plante mamă — „liber de virus“ sau „testat de virus“

Materialul Prebază trebuie să fie testat pentru virusurile specificate în prezenta anexă ori de câte ori se reproduce materialul de menținere a soiului sau cel puțin o dată la 20 de ani la materialul care se menține.

În plus materialul Prebază din genul *Prunus* va fi supus unui test de control, cel puțin anual, pentru virusurile transmise prin afide sau prin polen (necrotic ringspot ilarvirus, prune dwarf ilarvirus, plum pox potyvirus).

În plus materialul va fi supus unui test de control, cel puțin o dată la 5 ani, pentru virusurile transmise prin nematozi, prin inocularea pe plante erbacee.

Materialul „liber de virus“ și „testat de virus“ din genul *Prunus* trebuie cultivat într-un spațiu izolat, iar pe o rază de cel puțin 250 m nu trebuie să fie prezente plante cu: necrotic ringspot ilarvirus, prune dwarf ilarvirus, plum pox potyvirus. Proprietarul acestor plante mamă trebuie să monitorizeze continuu aceste plante prin urmărire vizuală și, atunci când este cazul, prin testare. Plantele infestate trebuie eliminate. Dacă acestea nu sunt eliminate sau eliminarea nu este făcută adecvat, se va dispune intensificarea testelor de control.

Proprietarul plantelor mamă trebuie să pună la dispoziția inspectorului rezultatele testelor anuale.

b) Materialul Bază — plante mamă — „liber de virus“ sau „testat de virus“

Speciile și soiurile genului *Prunus* trebuie testate, cel puțin o dată pe an, pentru plum pox potyvirus și, de asemenea, în cazul plantelor cu flori, pentru prune dwarf ilarvirus și prune necrotic ringspot ilarvirus.

În plus materialul va fi supus unui test de control, cel puțin o dată la 5 ani, prin probe luate randomizat, pentru virusurile transmise prin nematozi, prin inocularea pe plante erbacee.

Materialul „liber de virus“ și „testat de virus“ din genul *Prunus* trebuie cultivat într-un spațiu izolat, iar pe o rază de cel puțin 250 m nu trebuie să fie prezente plante cu: necrotic ringspot ilarvirus, prune dwarf ilarvirus, plum pox potyvirus. Proprietarul acestor plante mamă trebuie să monitorizeze continuu aceste plante prin urmărire vizuală și, atunci când este cazul, prin testare. Plantele infestate trebuie eliminate. Dacă acestea nu sunt eliminate sau eliminarea nu este făcută adecvat, se va dispune intensificarea testelor de control.

Plantele mamă din genurile *Malus*, *Pyrus*, *Cydonia* și *Juglans* trebuie cultivate în parcele separate, la o distanță minimă de 50 m de plantele care nu sunt libere de virus, din același gen.

c) Materialul Certificat — plante mamă — „liber de virus“ sau „testat de virus“

Speciile și soiurile genului *Prunus* trebuie testate, cel puțin o dată pe an, prin probe luate randomizat, pentru plum pox potyvirus și, de asemenea, în cazul plantelor cu flori, pentru prune dwarf ilarvirus și prune necrotic ringspot ilarvirus.

Materialul din genul *Prunus* trebuie cultivat într-un spațiu izolat, iar pe o rază de cel puțin 250 m nu trebuie să fie prezente plante cu: necrotic ringspot ilarvirus, prune dwarf ilarvirus, plum pox potyvirus. Proprietarul acestor plante mamă trebuie să monitorizeze continuu aceste plante prin urmărire vizuală și, atunci când este cazul, prin testare. Plantele infestate trebuie eliminate. Dacă acestea nu sunt eliminate sau eliminarea nu este făcută adecvat, se va dispune intensificarea testelor de control.

Plantele mamă din genurile *Malus*, *Pyrus*, *Cydonia* și *Juglans* trebuie cultivate în parcele separate, la o distanță minimă de 5 m de plantele care nu sunt libere de virus, din același gen.

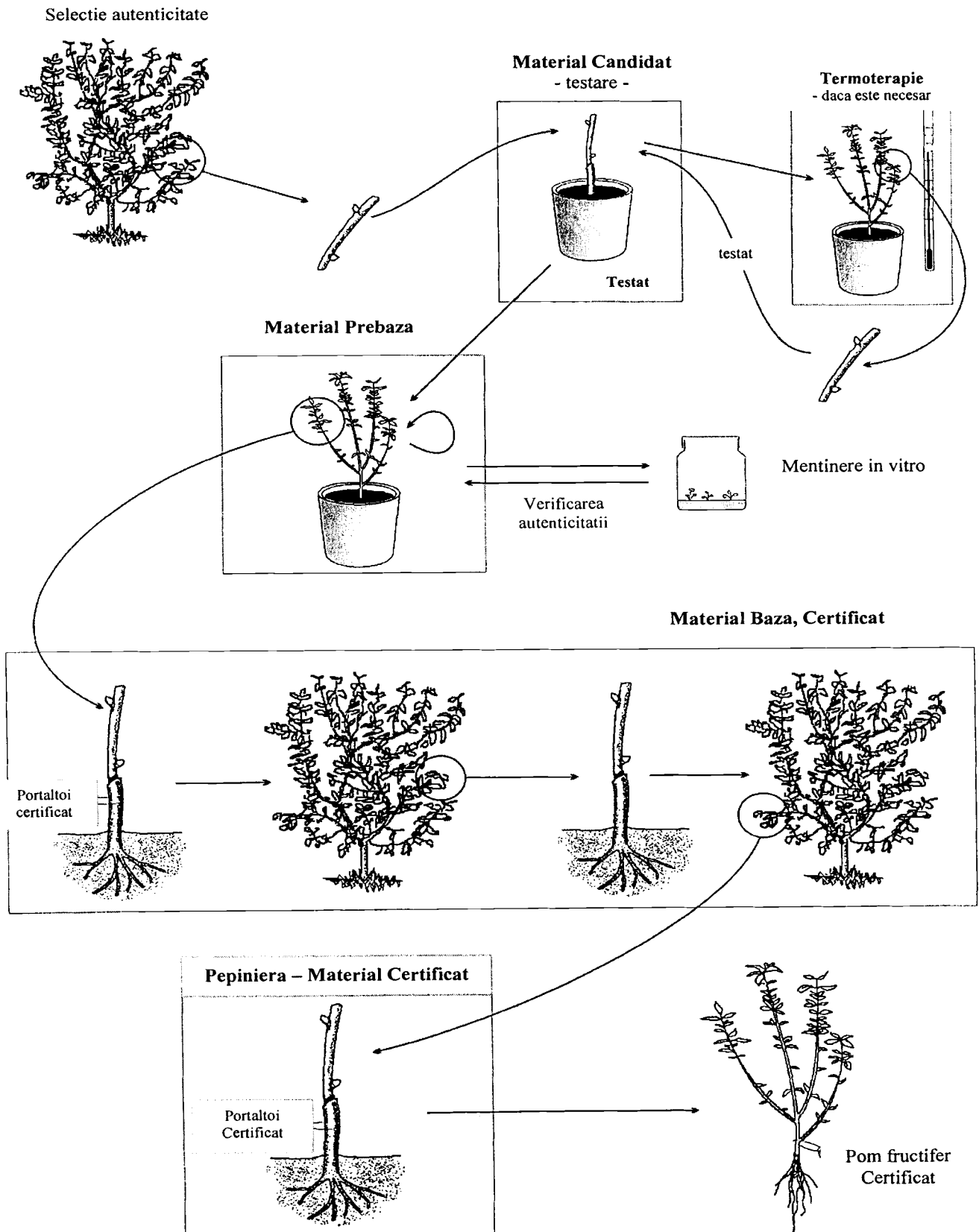
Tolerante admise, la capsun și arbusti fructiferi, pentru prezenta organismelor daunatoare în vederea certificării

Organisme daunatoare	% plante			
	Candidat	PB	B	Certificat
I. Fragaria x ananassa				
Virusurile din Anexa 4	0	0	0	2
Strawberry green petal MLO	0	0	0	1
Xanthomonas fragariae	0	0	0	0
Colletotrichum acutatum	0	0	0	0
Phytophthora cactorum	0	0	0	1
Phytophthora fragariae var. fragariae	0	0	0	0
Verticillium dahliae & V. albo-atrum	0	0	0	2
Rhizoctonia fragariae	0	0	0	1
Chaetosiphon fragaefolii	0	0	1	1
Tarsonemus fragariae	0	0	0	0,1
Aphelenchoides spp.	0	0	0	0
Ditylenchus dipsaci	0	0	0	0
II. Ribes				
Black currant reversion agent	0	0	0	0,5
Alte virusuri și organisme similare	0	0,05	0,05	0,2
Cecidophyopsis ribis	0	0,05	0,05	0,1
Aphelenchoides ritzemabozii (pe muguri)	0	0,05	0,05	0,1
III. Rubus				
Virusuri și organisme similare	0	0,05	0,05	2,0
Phytophthora root rot symptoms	0	0	0	0
Crown and leafy galls	0	0,1	0,1	1,0
IV. Vaccinium				
Contarinia vaccinii	0	0,5	0,5	0,5
Armillariella mellea	0	0	0	0
Exobasidium vaccinii var. vaccinii	0	0,5	0,5	1
Godronia cassandrae	0	0,1	0,1	0,5
Agrobacterium tumefaciens	0	0	0	0
Toate simptomele de virusuri	0	0	0	0,5
Plante netipice	0	0	0,1	1

*) Anexa nr. 5 este reprodusă în facsimil.

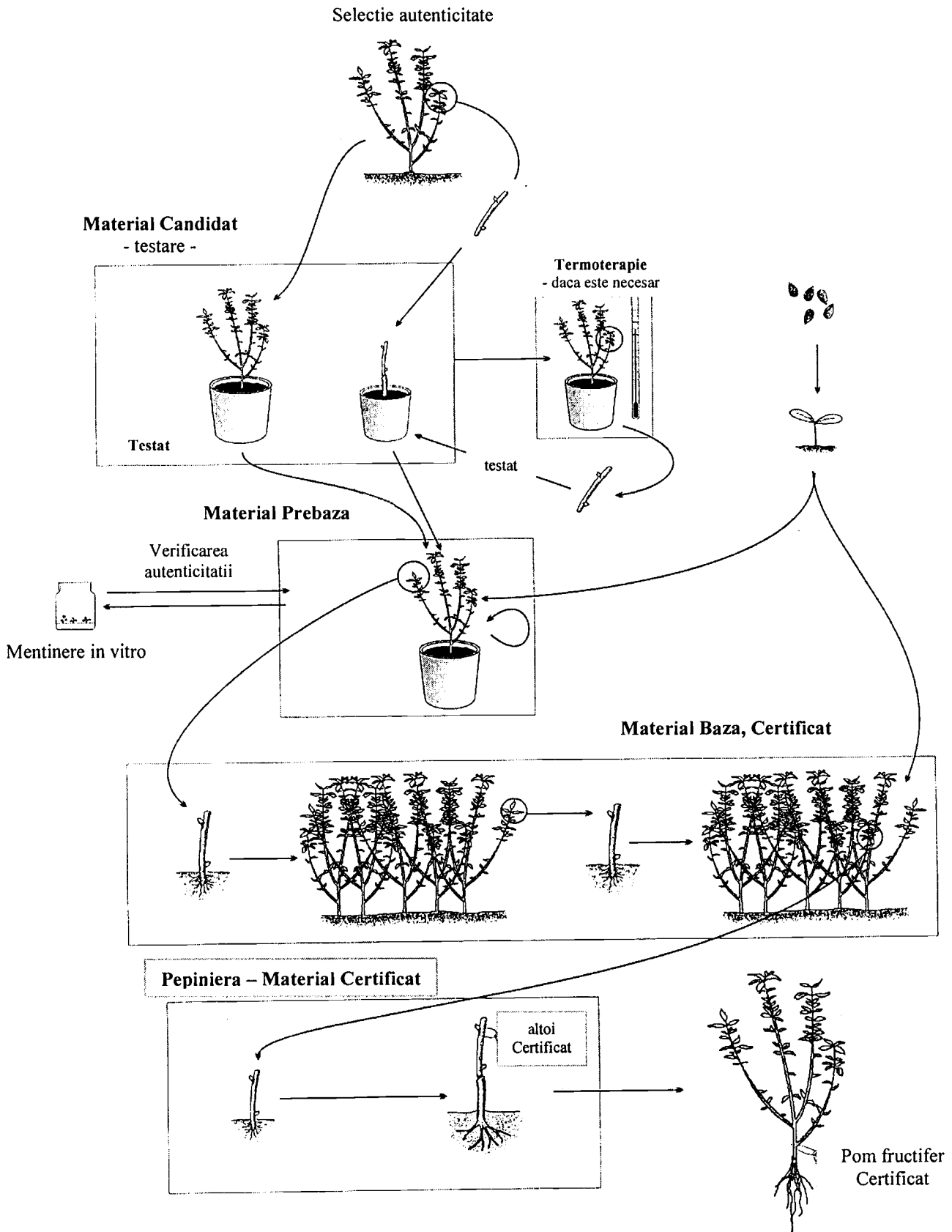
Scheme de certificare la materialul de înmulțire fructifer

1. Schema de certificare – specii semintoase – altoi:

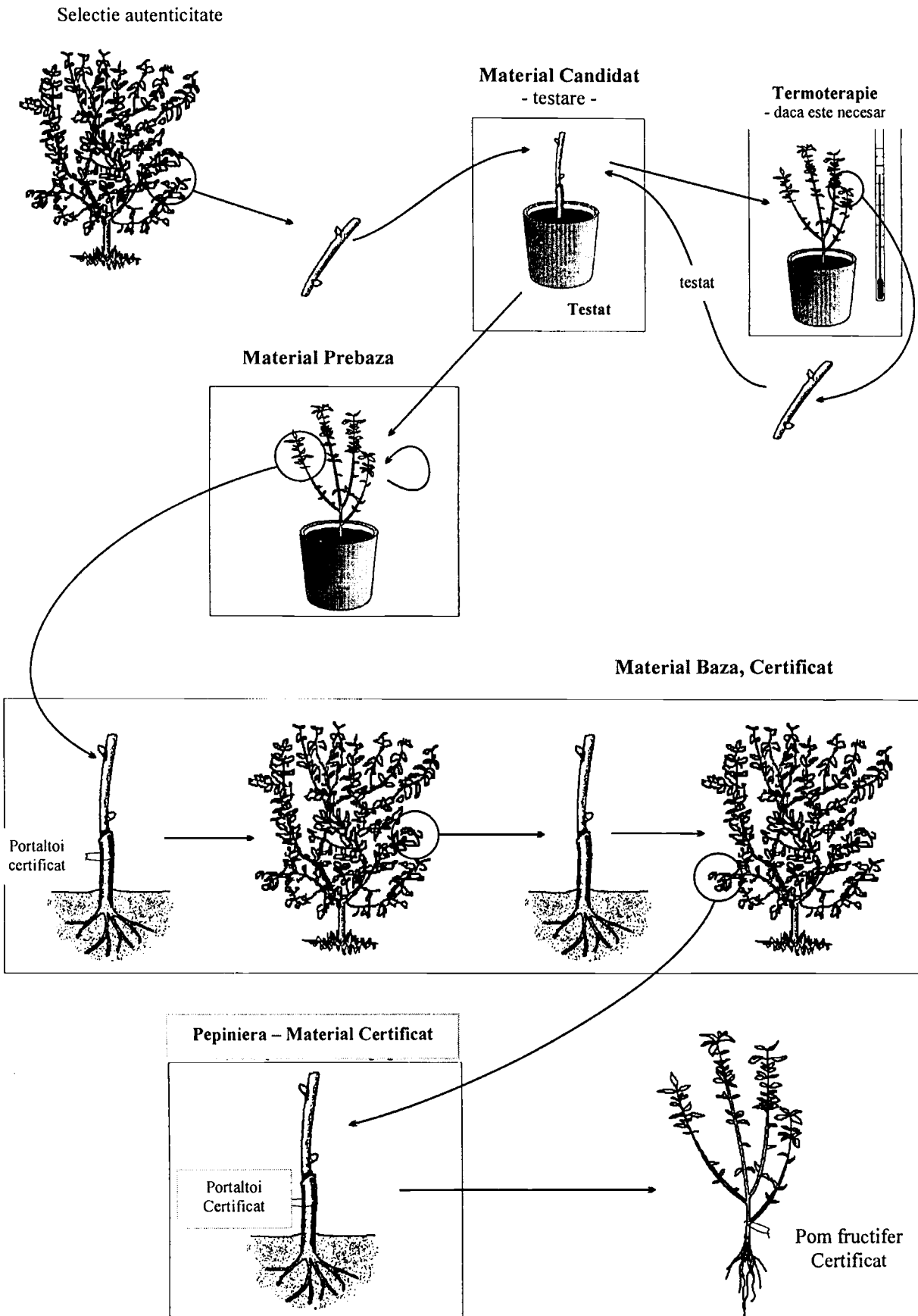

*) Anexa nr. 6 este reprodusă în facsimil.

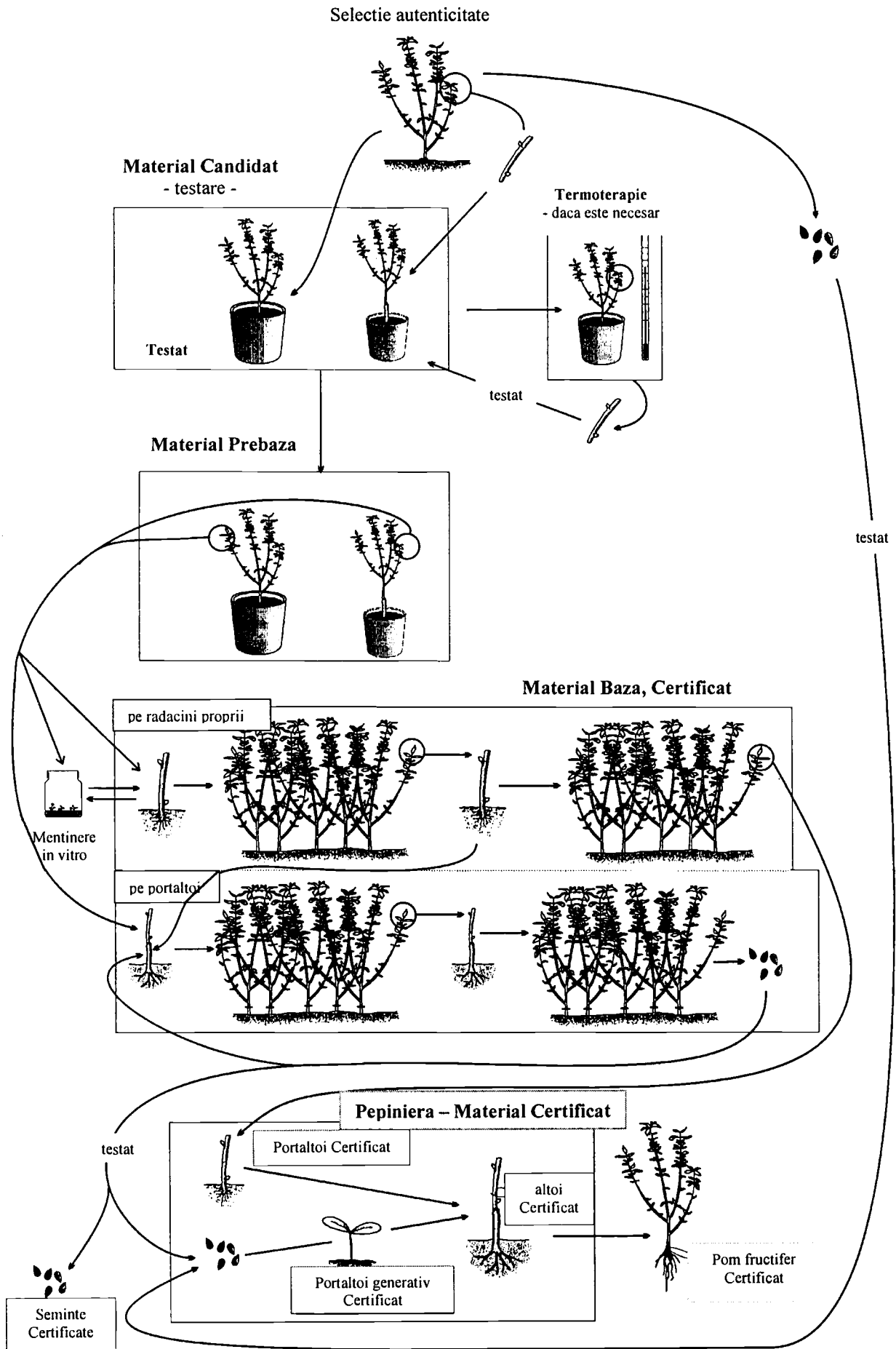
2. Schema de certificare – specii semintoase – portaltoi:

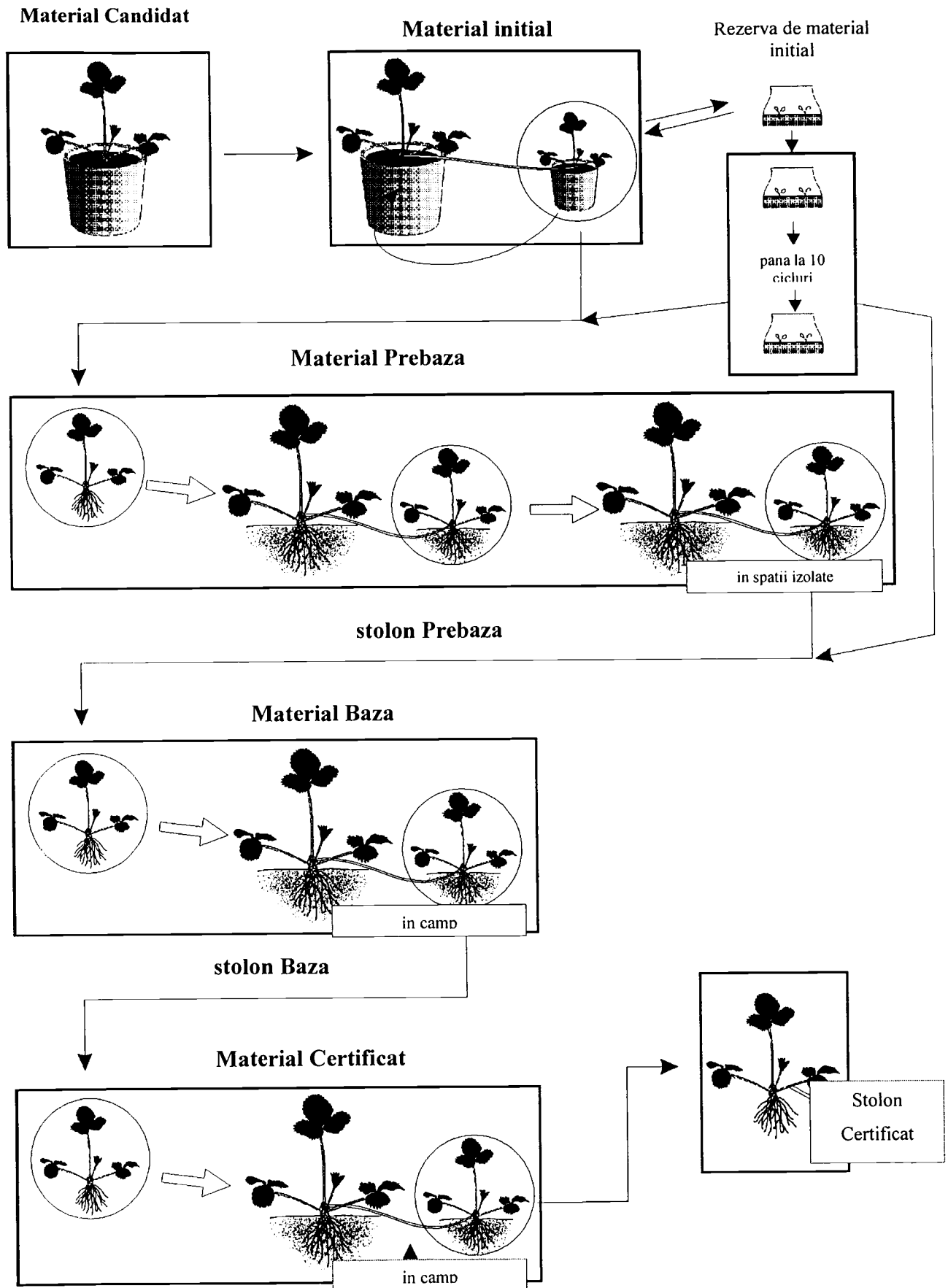
3. Schema de certificare – specii samburoase – altoi:

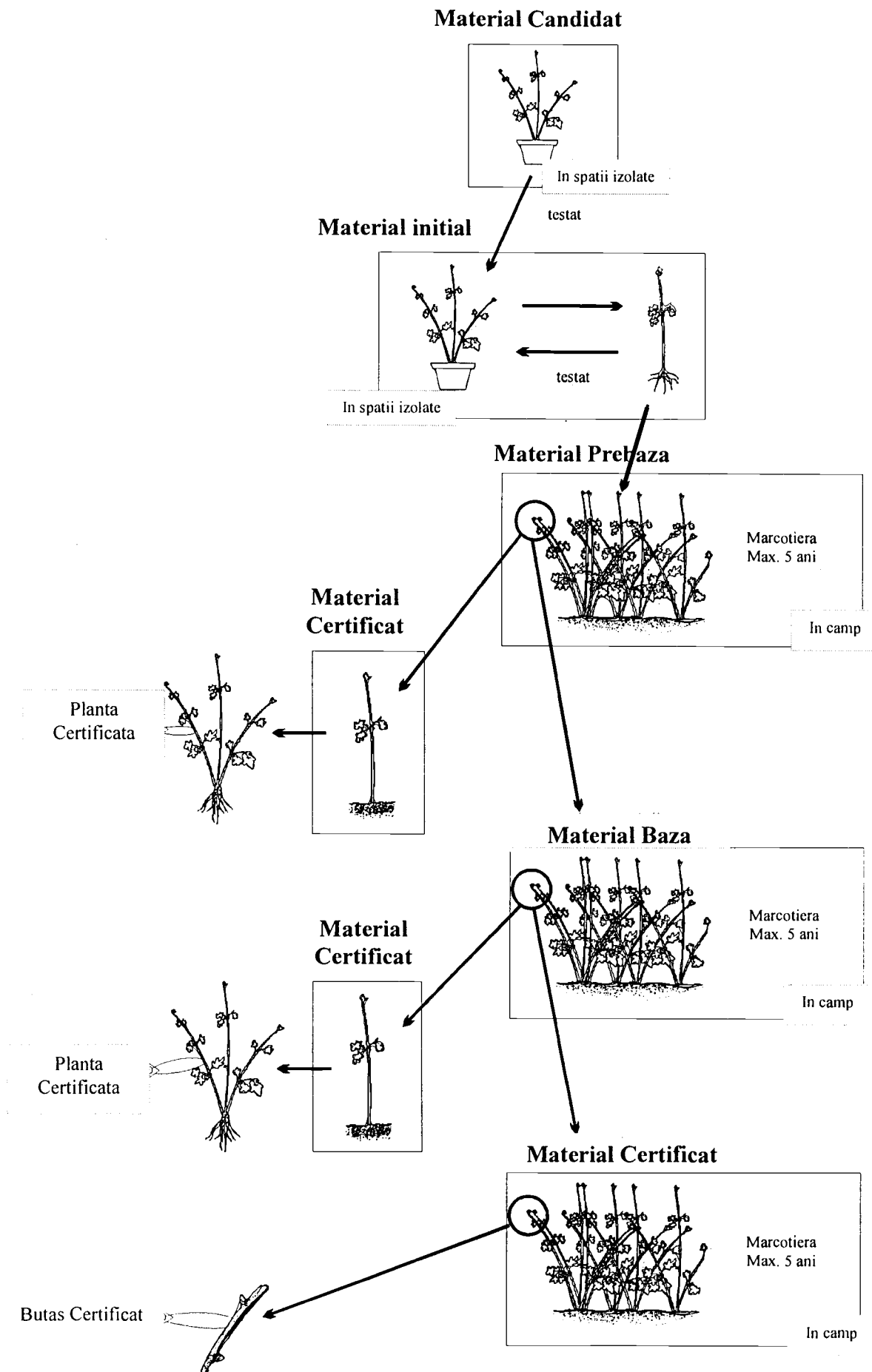
4. Schema de certificare – specii samburoase – portaltoi:

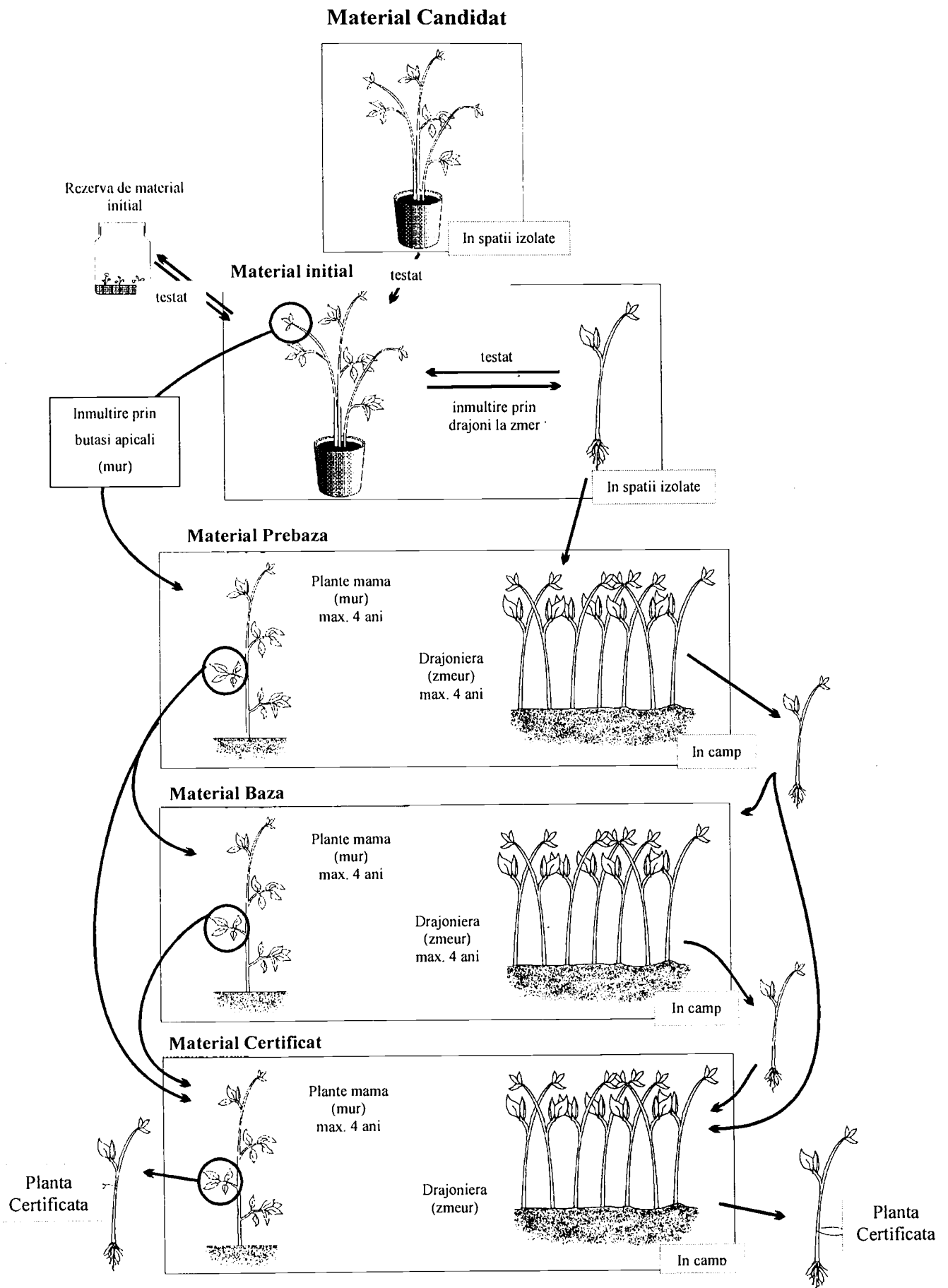
5. Schema de certificare - capsun

6. Schema de certificare – genul Ribes

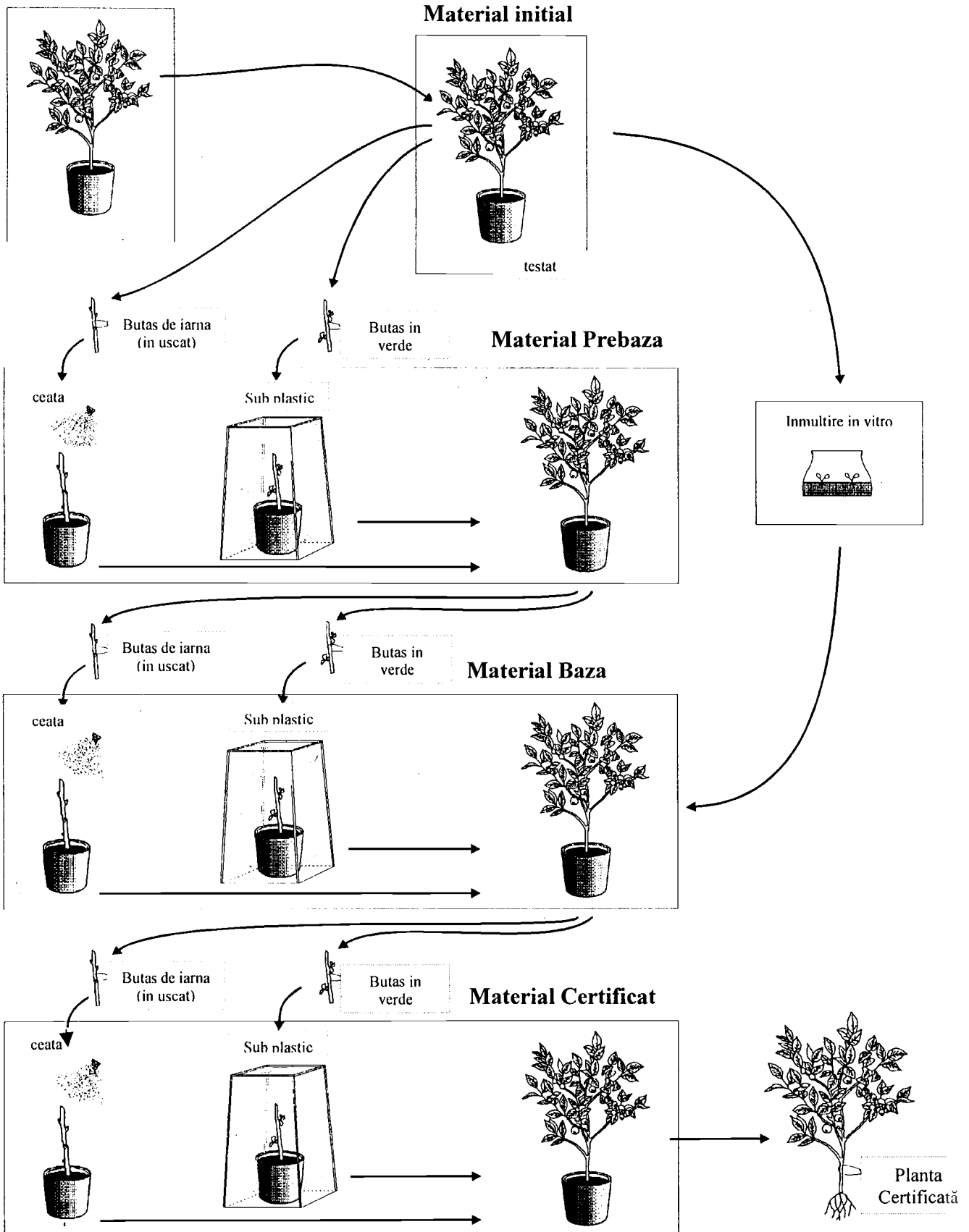

7. Schema de certificare – genul Rubus

8. Schema de certificare – Vaccinium

Material Candidat

ANEXA Nr. 7
la reguli și norme tehnice

Documente pentru certificarea oficială

Modelele de documente utilizate pentru certificarea oficială sunt prezentate în anexele nr. 7.1—7.4*) care fac parte integrantă din prezenta anexă:

- a) anexa nr. 7.1: Declarație de multiplicare;
- b) anexa nr. 7.2: Act de inspecție în câmp;
- c) anexa nr. 7.3: Certificat oficial;
- d) anexa nr. 7.4: Eticheta oficială.

*) Anexele nr. 7.1—7.4 sunt reproduse în facsimil.

ANEXA Nr. 7.1

AGENT ECONOMIC MULTIPLICATOR:	Cod inregistrare / Cod acreditare:
AGRICULTOR MULTIPLICATOR:	Cod inregistrare / Cod acreditare:

DECLARATIE DE MULTIPLICARE

MATERIAL DE INMULTIRE:
MATERIAL DE PLANTARE:

Amplasarea:

Produsul:

Campul:

Specia:

Nr. crt.	Soi / Portaltoi	Categoria biologica	Suprafata	Cantitate	Parcela	Provenienta material	Stare virotica

Agent economic multiplicator, .

Agriculor multiplicator,

(se completeaza de I.T.C.S.M.S.)
lei

INSPECTOR SEF,

Tarif control in camp:

Se repartizeaza pentru control si certificare
inspector responsabil: _____

Achitat, data:

Inscriere ADMISA / RESPINSA

DATA INREGISTRARE:

Declaratia va fi insotita de actele de provenienta a materialului, de o eticheta din fiecare lot, schita de amplasare (pe verso), contractul de multiplicare, buletinele de testare de virus, nematozi si alte analize.

Formular tip Ordin MAAP nr.

ROMANIA
MINISTERUL AGRICULTURII, ALIMENTATIEI SI PADURILOR
INSPECTIA NATIONALA PENTRU CALITATEA SEMINTELOR
I.T.C.S.M.S. _____

ACT DE INSPECTIE IN CAMP NR.:

Partida compusă din:

Agent economic multiplicator		Autorizație Nr.	Proveniența sămânță
Agricultor multiplicator		Autorizație Nr.	Număr referință lot:
			1
Specia	Soiul (hibridul)		2
			3
Suprafața	Categ. biol. propusă		Categorie biologică
			1
Parcela:	Premergătoare:		2
			3

REZULTATE INSPECTIE:

Specifice culturii

(detalii):

Proces verbal de control fitosanitar (carantina) nr.:

DECIZIA I.T.C.S.M.S.:

In urma inspecției in câmp, pe baza constatărilor și determinărilor efectuate, in conformitate cu prevederile Legii nr. 266/2002 și a Regulilor si Normelor tehnice Ordin M.A.A.P. nr. cultura este:

ADMISĂ: , ha	<i>buc.</i>	RESPINSĂ: , ha	<i>buc.</i>
ADMISĂ SUB REZERVĂ: , ha	<i>buc.</i>	CAUZE:	
ADMISĂ CU DECLASARE: , ha	<i>buc.</i>		
CATEGORIA APROBATĂ:			

Ridicat proba verificare

Eliberat la data: .

Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea
 Semințelor și Materialului Săditor:

Inspector responsabil,

Formular tip Ordin M.A.A.P nr.

Eticheta oficiala

ROMANIA M.A.A.P. I.N.C.S.	Certificat calitate Ordin M.A.A.P. nr.: I.N.C.S. I.T.C.S.M.S..... Producator:.....	Specia:	
		Soiul:	
		Nr. lot:	
		Categoria:	Stare virotica:
		Eliberat pt. nr.	buc. Serie/Nr.:

Culori: Material de inmultire: Original si Original autentic – alba

Candidat - alba

Prebaza - alba

Baza - alba

Material de plantare: Certificat – albastra

Pe eticheta se specifica, dupa caz:

- autentic
- liber de virus
- testat de virus

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro